

ZO MULI

Yesu itula ɳgua pa Yoane ɳana zo muli kâ

Rom nenzi koipu ɳalaŋala sikai kazâŋa ɳalae tina panzi kalo-tawana tamâta, kala sio Yesu ne pâri-tamâta Yoane imo luma sakamao nia lâ Patmos sia kulu. Yoane itu ipu tini kaika panzi Maro Kindeni ne ɳgu simo Esia tâno, kala iŋgere ɳgua ɳine panzi. Yesu Kirisi itula mâsi wa mbupuleŋa kie-kie pa Yoane ɳana vetâŋa pinde ma ipâŋga lâ zo muli. Mine kala ɳgua rârâ ikeno lâ pepa ɳine tini nde ɳgua tambirâŋa nâ, aku ne duvi ɳandai ipâŋga nia yo ɳga. Andeta ɳine ipâŋga nia yo; Yesu ne kaika nde ɳalae ndo, kala lâ zo muli i ma ipole Sadana marumbu lâ, kala kinda kalo-tawana tamâta rârâni ma tamo ara ndo kuku nenda Maro ɳalae lâ samba ilo ku tamo nâ.

1 ¹ɳgua ɳine nia ndoyo ikeno paveâŋa nâ, kala ɳinenja Yesu Kirisi itula pwataki ipâŋga nia yo. Maro Kindeni io ɳgua ɳine lâ Yesu kawa ɳana i kala ma itula panzi ne wurâta tamâta, ɳana kinzi ma sisama vetâŋa rârâni nao laiti ɳana ipâŋga kâ. Mine kala Yesu isupwa ne ajeļo toŋge imâ itula ɳgua ɳine pa i ne wurâta tamâta naŋa Yoane. ²Naja Yoane amora vetâŋa ɳinde lâ, ande kala atula Maro Kindeni kawa ɳgua, ɳgua ɳinde Yesu Kirisi itula pwataki lâ. Aku naŋa aporo mine: ɳgua ɳine nde mao kanaŋo. ³ɳgua ɳine nde Maro Kindeni kawa ɳgua. Mine nde tamâta ea ipono ɳgua ɳine panzi tamâta pinde, ande i ma ikura tu indeka nâ. Aku tamâta ea kinzi siloŋo ɳgua ɳine ku sipaveta kuku, ande kinzi ɳinde tona ma sindeka nâ, ɳana tu zo ɳalae ɳana vetâŋa rârâni ɳine ma ipâŋga kâ, ande imâ ipâŋga laiti lâ.

Yoane iŋgere ɳgua panzi ɳgu lima kanaŋonzi rua

⁴Naja Yoane aŋgere ɳgua ɳine imâ pa miki tamâta lâ ɳgu lima kanaŋomi rua kamo lâ Esia tâno ɳinde. Maro Kindeni uru imo, kala siŋgani imo mine nâ, aku muli i ma imâ ipâŋga. I ne wisi-wisi wa wisipisi wa imâ pam. Aku kinzi koroani ara lima kanaŋonzi rua nenzi

wisi-wisi wa wisi-pisi wa kala imâ pamî mine nâ. Koroani ɻjinde uru simo Maro Kindeni ne sajonâja nia nao. ⁵ Yesu Kirisi nde tamâta ɻjana itula Maro Kindeni kawa ɻngua pwataki kâ. Ina imunja panzi tamâta rârâni ɻjana imandi lâ mateja nianzi imo via kilo, aku imo mbâna-mbâna panzi koipu ɻjalajala rârâni lâ tâno kulu. I tamwata ne wisi-wisi wa wisi-pisi wa imâ pamî mine nâ. I ilo ndo keno pa kinda, aku i tamwata see ɻjinde izavaru nenda kiesaka rârâni piti marumbu lâ. ⁶ Aku nanayoni i iveta kinda tapârunga tamo koipu ɻjalajala lâ i kalo, aku tamo patarawâja tamâta ɻjalajala ɻjana taveta wurâta papa i Tama Maro Kindeni kâ. Ara ɻjana kinda ma tapanea Yesu Kirisi ɻga tasuka kâki. I ne walo nde ɻjalaetina, uru imo mine ku imo nâ. Mao.

⁷Miki kalojo ɻnga; i ne zo laiti ɻjana ma iyoka take-take ilo indue imâ. Tamâta rârâni ma simora ɻnine lâ matanzi, aku kinzi tamâta ɻjinde muniga ua nâ sisowe i, ande kinzi ɻjinde kala ma simora i imâ mine nâ. Aku tamâta rârâni simo lâ ɻngu ndoni lâ tâno kulu ma kalonzi ɻngere ɻjana i kâ, ku ma siveta kalo-kalo ku sita pâta kanao. Vetârja ɻnine ma ipârunga mine nâ. Mao.

⁸ Maro ɻjalaetina Kindeni, i Walo Tamwata, ande iporo mine; “Na ja warakângu amo munjgani lâ, kala ma amo muli ndo.” Inani kala ɻnine imo, aku singani imo mine nâ, aku muli i ma imâ ipârunga.

Yoane imora Yesu Kirisi

⁹ Na ja Yoane, miki nimi-nambwe kalo-tawana tamâta na ja. Kinda nenda kalo-tawana nde keno pa Yesu, aku na ja amo miki nawalami ɻjana takai malia tava nâna kie-kie ɻjana nenda kalo-tawana ɻjinde kâ. Maro Kindeni ikai koipu ɻjalaetina pa kinda rârâni, aku kinda rârâni uru tamandi kaika tapasuka ɻjana takale malia kâ. Munjgani, na ja atula Maro Kindeni kawa ɻngua, aku apatula ilo ɻngu kalonju pwataki tu na ja kalonju tawana Yesu. ɻjana duvi ɻjinde kâ, ande kinzi sijara na ja ku siona amo sia tonje kulu, i ɻga tu Patmos. ¹⁰ Na ja amo Patmos sia lee, ɻnine ɻngu lâ pwareâja ne zo sapâja tonje, ande Koroani Sapâja ipajando na ja kaika lâ. Aku na ja alojo kawa tonje isarâwa kaika pa na ja mulingu, itogo tando ita mine. ¹¹ Kawa ɻngua ɻjinde imâ pa na ja mine tu, “Vetârja wa kelekele ndia noko ma kumora, ande kungere ɻngua ɻjana vetârja wa kelekele ɻjinde lâ pepa tini. Aku kuo pepa ɻjinde ilâ panzi ɻngu simo lâ lawea lima kanao rua ɻnine: Efesus, ɻga Smerna, ɻga Pergamum, ɻga Taiataira, ɻga Sardis, ɻga Filadelfia, ɻga Laodisia.”

¹² ɻnine ɻngu na ja apupulia tu ma amora ea kala iporo ɻngua ɻnine pa na ja. Na ja apupulia lâ, aku namora sinâla lima kanao rua, munjga siveta lâ mira “gol”. ¹³ Aku amora tamâta tonje itogo Tamâta Natu mine imandi lâ sinâla ɻjinde ɻnginanzi. Ipasawa pasawaja luandondo indue ikeno kie kumbu, anja lalava mota tonje nde ilelea lâ kondondoni tonâ.

Kinzi mun̄ga sisuta lalava mota ŋinde lâ kaimbo “gol”. ¹⁴I kulu pwau nde pâne ndo, itogo wâke pwau wa take-take pâne mine. Aŋga i mata nde itogo yââ ŋalae tina ne mela-mela mine. ¹⁵Aŋga i kie nde salaga-salaga, itogo “baras” uru simomo lâ yââ ŋalae kulu ku ipâŋga zuli-zuli ndo. Aŋga i kaja nde ndurjeja ŋalae, itogo lââ ŋalae isowe indue ne ndurjejani mine. ¹⁶I nde isaŋa pitu lima kanajo rua lâ mbau wia kâ. Aŋga pilā kazâna kâ, mata âla mwasina, ande ikeno i kawa ilo ku iyâti imâ. I tamwata nao nde salaga ndo, itogo kari ne sinâla mine.

¹⁷Naŋa amora i lâ, ŋinenga patana ndue lâ i kie tini, atogo tamâta imâte lâ mine. Andeta io mbau wia kâ lâ naŋa kuluŋgu, aku iporo mine tu, “Noko kururu ndimo. Naŋa warakâŋgu amo mun̄gani lâ, aku ma amo muli ndo. ¹⁸Naŋa nde Via Tamwatâŋgu! Mun̄ga naŋa amâte, andeta kumora ŋga; kala ŋine naŋa amo viâŋgu mine ku amo nâ. Aku naŋani nde tamâta naŋa akai poe pa mateŋa wa mateŋa nianzi wa.

¹⁹Mine kala noko ma kunjgere ŋgua lâ pepa tini naŋa vetâŋa wa kelekele rârâni noko kumora lâ, aku naŋa vetâŋa wa kelekele rârâni kala ŋine ipâŋga, aku naŋa vetâŋa wa kelekele rârâni noko ma muli kumora tona. ²⁰Noko mun̄ga kumora pitu lima kanajo rua ikeno pa naŋa mbaun̄gu wia kâ, aku kumora sinâla lima kanajo rua tona. Vetâŋa paveâŋa ŋinde kie ikeno mine: pitu lima kanajo rua ŋinde nde itogo kinzi ŋgu lima kanajonzi rua nenzi ajelo. Aŋga sinâla lima kanajo rua ŋinde nde itogo ŋgu lima kanajonzi rua ŋinde warakanzi.”

ŋgua ilâ panzi kalo-tawana tamâta ŋgu simo Efesus lawea

2 ¹Tamâta ŋinde iporo mine tu, “Noko ma kunjgere ŋgua pinde lâ pepa tini ilâ pa Efesus ŋgu ne ajelo. Ȑuga ŋine nde mine: ‘Naŋa uru asaŋa pitu lima kanajo rua ŋinde pa mbaun̄gu wia kâ, aku uru ayoka sinâla lima kanajo rua ŋinde ŋgininzi. Naŋani ao ŋgua ŋine imâ pa miki. ²Naŋa asama lâ naŋa nemi vetâŋa arara rârâni wa nemi wurâta kaika uru kaveta ŋinde. Ȑinde itula kilalami pwataki tu miki uru kamandi kaika. Aku naŋa asama tu miki tinimi pwapwaka ndo panzi tamâta sakamao. Kinzi mun̄ga siporo ŋgua pamî mine tu, “Maka nde pâri-tamâta”. Andeta kinzi nde pâri-tamâta laŋeja nâ, aku miki kasamanzi lâ ku kamora nenzi ŋgua kilala pwataki. Aku ŋinde itula pamî tu kinzi nde laŋeja tamwatanzi. ³Tamâta pinde sisama tu miki uru kapono muli pa naŋa, aku naŋa duvi ŋinde kâ siveta kenzi sakamao pamî. Andeta naŋa asama tu miki uru kamandi kaika ku kakale malia ŋinde, aku miki uru kalomi loko naŋa malia ŋinde kâ, ande tia.

⁴Ȑinde nde ara ndo. Taitu naŋa ilon̄gu ŋgua pinde pamî naŋa aleleami kâ. Lâ zo naŋa nemi kalo-tawana ipâŋga wasaseki yo, ande miki ilomi ndo keno pa naŋa. Aŋga lâ zo ŋine, ande miki ilomi keno mine, ande tia. ⁵Mun̄ga, miki kaveta vetâŋa ara nâ. Aŋga lâ zo ŋine, ande miki kapile

nemi vetâja ara ɻjinde lâ, aku patami marumbu lâ. Mine kala naŋa apaimi tu miki ma kalomi ɻjgere kilo ɻjana vetâja ara mun̄ga kaveta ɻjinde, aku kapalele ilomi kalomi ku kaveta vetâja kilo, itogo mun̄ga kaveta mine. Ambo miki ma kaveta mine tia, ande naŋa ma amâ apâŋga pami, ku ma atikia nemi sinâla piti lâ ne ninia. ⁶ Andeta miki nemi vetâja ara toŋge nde keno mine: miki uru kakai nânâo pa Nikolas ne ɻgu nenzi vetâja. Naŋa kala mine nâ uru akai nânâo pa nenzi vetâja ɻjinde.

⁷ Ambo miki taŋami keno, ande kaloko ɻgu ɻjine Koroani Sapâŋga itula panzi kalo-tawana tamâta ɻgu rârâni. Tamâta ea ipole kazâŋa ɻjinde, ande naŋa ma asâu papa i tu ma ika via ne kâi ɻjinde kanajo. Kâi ɻjinde ikeno samba lawea, lâ Maro Kindeni ne tâno ara ɻjinde.’”

ɻgu ilâ panzi kalo-tawana tamâta ɻgu simo Smerna lawea

⁸ Tamâta ɻjinde iporo mine tu, “Noko ma kuŋgere ɻgu pinde lâ pepa tini ilâ pa Smerna ɻgu ne aŋelo. ɻgu ɻjine nde mine: ‘Naŋa warakâŋgu nde amo mungani lâ, aku ma amo muli ndo. Muŋga naŋa amâte, kala ɻjine amo viâŋgu kilo. Naŋani ao ɻgu ɻjine imâ pa miki. ⁹ Naŋa asama lâ ɻjana malia kie-kie uru ipâŋga pami, aku asama mine tu miki uru kamo togo sugarai tamwatami mine. Andeta samba ne kelekele rârâ ɻjinde nde keno pami! Naŋa asama tu tamâta pinde uru siporo ɻgu pavaligîŋa pa miki. Kinzi tamâta ɻjinde uru siporo tu, “Maka nde Juda tamwatama”. Andeta kinzi nde Juda tamwatanzi mao, ande tia. Kinzi nde Sadana ne ɻgu nâ. ¹⁰ Tini nâ miki ma kakai nânâ, andeta miki ma kururu ɻjana ɻjinde kâ ndimo. Miki kaloko ɻga; Sadana ma igagatinzi tamâta pinde ilonzi kalonzi, kala ma sio miki pinde lâ luma sakamao ilo. Aku ɻjana vetâja ɻjinde kâ, ande i ma ikai samâŋga pa nemi kalo-tawana. Miki ma kakale malia wa nânâ ɻjinde ikura kari saŋao. Noko tamâta ea kalo tawana naŋa kaika ndindi nâ lee, ambo sipu noko pâta kumâte ɻjana ne kalo-tawana ɻjinde kâ, ande naŋa ma via mao alano, itogo noko ne kulu mine.

¹¹ Ambo miki taŋami keno, ande kaloko ɻgu ɻjine Koroani Sapâŋga itula panzi kalo-tawana tamâta ɻgu rârâni. Tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâŋa ɻjinde, ande lâ zo muli, mateŋa mao ma ikura ɻjana izavaru i kâ, ande tia ndo kanajo.’”

ɻgu ilâ panzi kalo-tawana tamâta ɻgu simo Pergamum lawea

¹² Tamâta ɻjinde iporo mine tu, “Noko ma kuŋgere ɻgu pinde lâ pepa tini ilâ pa Pergamum ɻgu ne aŋelo. ɻgu ɻjine nde mine: ‘Naŋa akai pila kazâŋga kâ, mata âla mwasina. Naŋani ao ɻgu ɻjine imâ pa miki. ¹³ Lawea miki uru kamo ɻjinde, ande naŋa asama kilala pwataki lâ. Sadana nde ipâŋga koipu ɻjala lâ lawea ɻjinde. Andeta miki uru kalomi tawana naŋa kaika ndindi ku kamo nâ, aku miki ɻjandai kavea nemi kalo-tawana

jinde njga. Munja, tamâta tonje imo kumi, i ña tu Antipas. I ilo ndo keno pa naña, aku ipono muli mao nã pa nanerigu ñgua. Aku ñana duvi jinde kâ, ande sipu i pâta imâte lâ nemí lawea, laweani ndaina Sadana uru imo ñjinde. Andeta lâ zo sakamao ñjinde wa, ande miki kalomi tawana naña kaika ndo, aku ñandai kapile nemí kalo-tawana ñga.

¹⁴ Ñjinde nde ara ndo. Taitu naña ilongu ñgua pinde pa miki ñana aleleami kâ. Miki nemí tamâta pinde simo Pergamum lawea ñjinde, ande sikai ñgua-tulâja tamâta lañeja Balam ne ilo-kalo kaika lâ. Balam ne ilo-kalo nde mine: munja, Balam itula nzâla pa koipu tonje, i ña tu Balak, ñana i ma ilajenzi Juda tamâta tu ma simbe ñana kiesaka kâ. Ñinenja Balak ilajenzi, kala siveta kiesaka mine: sika simbi munja tamâta pinde sipatarâwa panzi maro lañeja,aku siveta mâsi sakamao ñana sipalulua warakanzi tininzi kâ. ¹⁵ Andeta ñjinde nã tia; tamâta pinde uru simo kumi,aku kinzi ñjinde sipono muli pa Nikolas ne ñgu nenzi ilo-kalo sakamao. ¹⁶ Mine nde miki kapalele ilomi kalomi ñga! Ambo miki ma kapalele tia, ande tini nã naña ma amâ apânga pamí,aku ma apunzi tamâta ñjinde lâ pila kazâja kâ ñine ikeno kawâñgu ilo.

¹⁷ Ambo miki tañami keno, ande kalojo ñgua ñine Koroani Sapâñja itula panzi kalo-tawana tamâta ñgu rârâni. Tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâja ñjinde, ande naña ma samba ne kâpwa paveâñja alua i. Kâpwa ñjinde nde ña tu “mana”. Aku mira pâne tonje ma nalua i toná,aku ma añgere ñoa wasaseki lâ mira ñjinde tini. Tamâta pinde ma sisama ñoa ñjinde, ande tia; tamâta tamwata ikai mira ñjinde, ande i simbo nã ma isama.”

Ñgua ilâ panzi kalo-tawana tamâta ñgu simo Taiataira lawea

¹⁸ Tamâta ñjinde iporo mine tu, “Noko ma kujgere ñgua pinde lâ pepa tini ilâ pa Taiataira ñgu ne añelo. Ñgua ñine nde mine: ‘Naña nde Maro Kindeni Natu,aku matângu nde itogo yââ mela-mela ñalae mine. Añga keñgu nde salaga-salaga, itogo “baras” munja sikai “brosi” ku sipua wa siyosi wa, kala zuli-zuli ndo. Nañani ao ñgua ñine imâ pa miki. ¹⁹ Naña asama lâ ñana vetâñja rârâni miki uru kaveta ñjinde. Naña asama tu miki ilomi ndo keno panzi tinimi pinde,aku miki uru kalomi tawana naña ndindi nã. Miki uru kaveta wurâta kie-kie ñana kavilanzi tamâta kâ. Naña asama tu miki uru kamandi kaika ñana kakai malia rârâni uru ipâñga pamí ñjinde. Aku asama tu munja miki kaveta vetâñja ara pinde. Aku lâ zo ñine, ande nemí vetâñja ara nde ipâñga ñalae ndo, ipole vetâñja ñjinde munja kaveta.

²⁰ Ñjinde nde ara ndo. Taitu naña ilongu ñgua pinde imâ pamí ñana aleleami kâ. Miki munja kasâu papa taine sakamao tonje, kala imo kumi. Taine ñjinde nde itogo taine munjâja tonje, i ña tu Jesebel. I uru iporo tu, “Naña nde ñgua-tulâja taine”. Andeta ilajenzi nanerigu wurâta

tamâta, aku ḥana i kawa ḥgua kâ, ande kinzi uru siveta mâsi sakamao mine: kinzi sipalulua warakanzi tiniñzi, aku sika simbi munja tamâta pinde sipatarâwa panzi maro lajeña tona. ²¹Naja ilonju tu taine ḥinde ma ipalele ilo kalo. Mine kala naña ḥandai atoto i ne vetâña ḥga. Andeta i tini pwâka tu ipalele, kala ipile ne mâsi ḥana tini-paluluâña kâ ḥinde, ande tia. ²²Mine nde miki kalono; naña ma pukorja ḥalae alua taine ḥinde, aku i ma ikai nâna ḥalae tina. Aṅga tamâta pinde uru sipalulua tiniñzi kuku i. Ambo tamâta ḥinde ma sipalele ilonzi kalonzi tia, aku ma sipile i ne vetâña ḥinde tia, ande naña ma nâna ḥalae tina wa malia alua kinzi tona. ²³Aku naña ma apunzi taine ḥinde ne vâsa pâta sipamateteu, ḥana kinzi kalo-tawana tamâta ḥgu rârâni ma sisama tu naña asama tamâta rârâni nenzi ilo-kalo marumbu lâ. Aku naña ma apare nia pa miki rârâni taitu-taitu, ikura vetâña ndia miki kaveta ḥinde. ²⁴Kala ḥine naña aporo ḥgua tonge imâ pa miki tamâta pinde kamo lâ Taiataira ḥgu, miki ḥinde ḥandai kapaveta kuku taine ḥinde kawa ḥgua ḥga. Miki ḥinde tinimi pwâka tu kapanâna ḥana ilo-kalo sakamao ḥinde uru sipatu ḥa tu “Sadana ne ḥgua Paveâña”, aku ḥinde nde ara ndo. Naña ma ao tukuña pinde kilo imâ pa miki ḥana iveta malia pami kâ, ande tia. ²⁵Naja ao tukuña taitu ḥine nâ imâ pami; vetâña ara rârâni miki uru kaveta ḥinde, ande miki ma kaveta vetâñjani ndaina lee, ikura lâ zo ḥinde naña ma amâ apâṅga.

²⁶Tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâña ḥinde, aku ipaveta kuku naña kawâṅgu ḥgua lee tâno ḥine ne zo marumbu lâ, ande naña ma walo alua i. Aku i ma ikai naña ndamwâṅgu ku ma imo koipu panzi ḥgu ḥinde uru kalonzi tawana naña tia.

²⁷“I ma ikai poe kaika ndo panzi tamâta rârâni, aku ma ipunzi pwapwataki, itogo tamâta ipu kulo pwapwataki kala punu-punu nâ ikeno.”

Naña kala munja akai Mama ndamwa ḥana aveta vetâña mine nâ. ²⁸Andeta ḥinde nâ tia; tamâta ea ipaveta kuku naña kawâṅgu ḥgua, ande naña ma Pitu Mboi ḥinde alua i tona.^a ²⁹Ambo miki tanjami keno, ande kalono ḥgua ḥine Koroani Sapâña itula panzi kalo-tawana tamâta ḥgu rârâni.”

Ḩgua ilâ panzi kalo-tawana tamâta ḥgu simo Sardis lawea

3 ¹Tamâta ḥinde iporo mine tu, “Noko ma kungere ḥgua pinde lâ pepa tini ilâ pa Sardis ḥgu ne aŋelo. ḥgua ḥine nde mine: ‘Naña uru akai poe panzi Maro Kindeni ne koroani lima kanaŋonzi rua, aku asaŋa pitu lima kanaŋo rua ḥinde lâ mbaŋgu. Naŋani ao ḥgua ḥine imâ pa miki. Naña asama lâ ḥana vetâña rârâni miki uru kaveta ḥinde. Kinzi kalo-

^a **2:28** Yesu isia ḥgua ḥana i tamwata kâ lâ Pitu Mboi tini.

tawana tamâta ñgu pinde uru situla parinami tu miki kamo viami nâ. Andeta tia; miki kamâte lâ. ²Miki kakeno ndimo! Kamandi sânda ñga! Miki nemi vetâja ara pinde nde laiti ñjana imâte kâ. Miki ma kapaveta kaika kuku vetâja ñjinde, ñjana tu nanenjgu morâja mine: miki nemi vetâja ñjandai ikeno sondo ndo lâ nanenjgu Maro Kindeni nao. ³Ara ñjana miki ma kalomi ñgere kilo ñjana ñgua ñjinde muñga kalojo ku kapaveta kuku. Kapono muli sondo pa ñgua ñjinde, aku kapalele ilomi kalomi! Ambo miki ma kakeno nâ, aku ma kamandi sânda tia, ande naña ma walele nâ amâ apânga pamî, itogo nzanzare tamwata imâ ipânga mine. Aku miki ma kazizâla ñjana nanenjgu zo ñjana amâ apânga pamî kâ.

⁴Andeta tamâta pinde lâ nemi ñgu lâ Sardis lawea, ande kinzi ñjinde ñjandai siveta nenzi pasawaŋa muso ñga, aku ñjinde nde ara ndo. Mine kala lâ zo muli, ande kinzi ma sipasawa pasawaŋa pâne, ku ma soka kuku naña. ⁵Tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâja ñjinde, ande naña ma asawa pasawaŋa pâne mine nâ lâ i tini tona. Naña ma azavaru i ña piti lâ via ne pepa tini, ande tia ndo. Naña ma atula ñgua pwataki lâ naña Mama nao, aŋga lâ i ne ajelo naonzi tona. Naña ma aporo mine tu, “Tamâta ñine nde nanenjgu tamâta”. ⁶Ambo miki taŋami keno, ande kalojo ñgua ñine Koroani Sapâŋa itula panzi kalo-tawana tamâta ñgu rârâni.”

Ñgua ilâ panzi kalo-tawana tamâta ñgu simo Filadelfia lawea

⁷Tamâta ñjinde iporo mine tu, “Noko ma kungere ñgua pinde lâ pepa tini ilâ pa Filadelfia ñgu ne ajelo. Ñgua ñine nde mine: ‘Naña nde sapâŋa tamwatâŋgu, aku naña nde ñgua mao tamwatâŋgu. Naña asanya koipu ñjala Daviti ne “ki”, aku kelekele ndia naña akai nzâla piti ñjana, ande tamâta tonge ikura ñjana isae nzâla kâ, ande tia ndo. Aŋga kelekele ndia naña asae nzâla giri ñjana, ande tamâta tonge ikura ñjana ikai nzâla piti kâ, ande tia ndo. Nañani ao ñgua ñine imâ pa miki. ⁸Naña asama lâ ñjana vetâja rârâni miki uru kaveta ñjinde. Miki kamora ñga; naña akai nzâla tonge piti lâ miki naomi,aku tamâta tonge ikura ñjana isae kâ, ande tia ndo. Naña asama tu nemi walo tini mwata nâ keno, andeta miki uru kapaveta kuku nanengu ñgua. Miki ñjandai kapu mulimi pa naña ñga. ⁹Tamâta pinde simo kumi,aku uru siporo tu kinzi simo lâ Juda ñgu. Andeta kinzi nde laŋera tamwatanzi, ñjana tu kinzi simo lâ Sadana ne ñgu. Miki kalojo ñga; naña ma aonzi tamâta ñjinde simâ sipare tukunzi lâ miki kemi tini,aku ma siporo situla pwataki tu naña iloŋgu ndo keno pamî. ¹⁰Naña muñga atu ñgua kulu kaika pamî tu miki ma kamandi kaika ku kakale malia kie-kie ñjinde ma muli ipânga pamî. Aku miki muñgani kapaveta kuku naña kawâŋgu ñgua ñjinde. Mine kala lâ zo muli, ande naña ma akea ñjanami, lâ zo ñjinde samâŋja ñjala ma imâ ipâŋga panzi tamâta rârâni lâ tâno kulu ñjana itogonzi kâ.

¹¹Tini nâ naŋa ma amâ apâŋga pami. Mine nde vetâŋa ara rârâni miki uru kaveta ŋinde, ande kakai ŋinde kaika ndindi nâ. Tia ma tamâta toŋge imâ, ku ma ikai nemi vetâŋa ara ŋinde ne kulu sajemi. ¹²Tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâŋa ŋinde, ande naŋa ma aŋguu i itogo ŋgunu-ŋgunu ŋana isuka naneŋgu Maro Kindeni ne luma sapâŋa kâki mine. Aku i ma ipile Maro Kindeni ne luma sapâŋa ku iyâti ilâ pa nia yo kilo, ande tia ndo. Naŋa ma aŋgere nanenjgu Maro Kindeni ŋa lâ i tini, aku ma aŋgere nanenjgu Maro Kindeni ne lawea ŋa lâ i tini tona. Lawea ŋinde nde Jerusalem Lawea Wasaseki, aku muli lawea ndainani ma iyoka pa nanenjgu Maro Iŋalae Kindeni lâ samba lawea indue imâ. Aku naŋa ma aŋgere naŋa warakâŋgu ŋâŋgu wasaseki lâ tamâta ŋinde tini tona. ¹³Ambo miki taŋami keno, ande kalongo ŋgua ŋine Koroani Sapâŋa itula panzi kalo-tawana tamâta ŋgu rârâni.”

ŋguu ilâ panzi kalo-tawana tamâta ŋgu simo Laodisia lawea

¹⁴Tamâta ŋinde iporo mine tu, “Noko ma kungere ŋguu pinde lâ pepa tini ilâ pa Laodisia ŋgu ne aŋelo. ŋguu ŋine nde mine: ‘Maro Kindeni ne ŋguu pâŋa rârâni nde ipâŋga kanaŋo lâ naŋa tiniŋgu. Naŋa uru atula i kawa ŋguu sondo nâ. Naŋa nde kelekele rârâni warika, kelekele rârâni ŋinde Maro Kindeni muŋga ipulia ipâŋga lâ. Naŋani kala ao ŋguu ŋine imâ pa miki. ¹⁵Naŋa asama lâ ŋana vetâŋa rârâni miki uru kaveta ŋinde. Naŋa asama tu miki nemi kalo-tawana nde kaika koŋa tia. Naŋa ilonju tu nemi kalo-tawana ma ikeno kaika tâku ma imbe ndo tâku. ¹⁶Andeta tia. Miki nemi kalo-tawana nde keno kaika koŋa tia. Miki nemi kalo-tawana nde soki-soki. Mine kala naŋa ma azavarumi. ¹⁷Miki uru kaporo mine tu, “Naŋa nde mbaliŋa warika tamwatâŋgu. Naneŋgu kelekele rârâ ŋinde keno pana. Naŋa uru aroto ŋana kelekele toŋge tia.” Andeta tia ndo. Miki kamo sakamao ndo, ikura ŋana tamâta ma kalonzi sukâŋa ŋalae tina ŋanami. Miki nde sugorai tamwatami,aku matami leva-leva lâ. Miki kamo tinimi kaa nâ. Mao nâ, miki uru kamo mine, andeta miki warakami nde kazizâla ŋana ŋine kâ. ¹⁸Mine kala naŋa ilonju tu atula ilo-kalo ŋine pwataki pa miki kalongo: nanenjgu mira “gol” keno, muŋga yââ kana ku izavaru ne muso rârâni piti lâ tini. Mine nde ara ŋana miki ma kako mira “gol” ŋinde saje naŋa, ŋana miki ma kamo mbaliŋa warakami mao. Aku ara ŋana miki ma kako pasawaŋa pâne saje naŋa ŋana katura karaemi kâ, ŋana kinzi tamâta ma sikura tu simora miki tinimi kaa ku siveta manjeti pami, ande tia. Aku ara ŋana miki ma kako “marasini” saje naŋa ŋana kavala lâ matami kâ, ŋana iveta matami kamora pwataki.

¹⁹Naŋa uru aleleanzi tamâta rârâni ŋinde naŋa ilonju ndo keno panzi, ŋana nenzi vetâŋa ma ikeno sondo ndo. Mine nde ara ŋana miki ma kamandi kaika ŋana kaveta warakami nemi vetâŋa sondo,aku kapalele

ilomi kalomi. ²⁰Miki kamora ñga; na ja amandi lâ luma ne nzâla kawa, aku amo apitikina nzâla. Ambo tamâta tonge ma ilojo kawângu ñgua ku ikai nzâla piti, ande na ja ma amâ luma ilo,aku ma amo kuku i. Aku na ja ma aka kâpwa kuku i,aku i kala ma ika kâpwa kuku na ja mine nâ.

²¹Nia ndoyo na ja apole kazâja lâ, kala sajonâja kuku Mama lâ i ne sajonâja nia ñana koipu ñalae kâ. Aku mine nâ, tamâta ea imandi kaika ku ipole kazâja ñinde, ande i ma ikai na ja ndamwângu ku ma isa jona kuku na ja lâ nanerengu sajonâja nia ñana koipu ñalae kâ. ²²Ambo miki ta jami keno, ande kaloko ñgua ñine Koroani Sapâja itula panzi kalo-tawana tamâta ñgu rârâni.’”

Kinzi siwângi sipanea Maro Kindeni lâ samba lawea

4 ¹Ñinejga na ja matângu ilâ,aku amora nzâla tonge lâ samba lawea, kawa maa nâ keno. Aku sarawâja ñinde muñga alojo iporo pana itogo tando ita mine, ande kala sarawâja ñinde imâ pa na ja kilo mine tu, “Noko pwâki kumâ ñai,aku na ja ma atula vetâja pinde pano. Maro Kindeni ipatea tu vetâja ñinde ma muli ipânga”. ²Ñinejga walele nâ Koroani Sapâja ipajando na ja,aku amora koipu ñalae ne sajonâja nia tonge ikeno samba lawea. Aku tonge nde isa jona kulu. ³I nde tini ipane nia itogo mira arara pinde, tininzi yañâjo wa ñini wa. Aku kelekele tonge itogo Noa ñgunu lakia mine nde ñuge sajonâja nia ñinde mbwaliu lâ,ku ipane nia itogo mira geza-geza ara tonge, i ña tu “emeral”.

⁴Anja sajonâja nia pinde, kambwajenzi tamâta taitu kana jo ñapa (24), ande siñge koipu ñalae ne sajonâja nia ñinde mbwaliu lâ,aku ajelo mbâna-mbâna tonge isa jona ñinde taitu-taitu kulunzi. Kinzi sipasawa pasawa ja pâne luandondo,aku loki-loki “gol” tonge, itogo koipu ñala jalalena neni loki-loki mine, ande ikeno kinzi taitu-taitu kulunzi. ⁵Lâ koipu ñalae ne sajonâja nia, ande na ja amora loloa salaga ilâ wa imâ wa,aku alojo nduñeja ñalae ipânga,ku mbamba ipu. Aku lâ koipu ñalae ne sajonâja nia ñinde nao, ande sinâla lima kana jo rua mela-mela nâ keno. Sinâla ñinde nde Maro Kindeni ne koroani lima kana jonzi rua.

⁶Aku lâ koipu ñalae ne sajonâja nia ñinde nao, ande kelekele tonge itogo tâi ñalae mine nde ikeno tona. Na ja amora ñinde itogo nduñgu mine,aku pâne salaga ndo. Anja kelekele ñapa vianzi kâ nde simandi lâ ñgini,lâ koipu ñalae ne sajonâja nia ñinde tini laiti,aku siñge mbwaliu lâ. Kelekele ñapa vianzi kâ ñinde nde matanzi rârâ ñingenzi mbwaliu lâ pa na onzi wa mulinzi wa. ⁷Kinzi kelekele ñapa vianzi kâ ñinde tonge nde itogo mbwâmbwa saka “leve” mine, anja tonge nde itogo bulmakao tamâne ñalae mine, anja tonge nde nao itogo tamâta naonda mine, anja tonge nde itogo sii malabogi ñalae mine, ititilo nâ imo. ⁸Kinzi kelekele ñapa vianzi kâ ñinde rârâni taitu-taitu mbaninzi lima kana jo taitu keno,aku matanzi rârâ siñge tininzi rârâni pa na onzi wa mulinzi wa mbaninzi

kalo wa. Aku lâ kari wa mbo wa, kinzi uru sipwarea tia. Kinzi simo nâ siwângi wângija mine tu,

“Maro Ijalae Kindeni Walo Tamwata ande i sapâna, i sapâna, i sapâna! I munjani imo, kala njine imo mine nâ, aku muli njga i ma imâ!”

⁹Kelekele njapa vianzi kâ njinde nde uru sindeka mine nâ njana i kala isajona koipu njalae ne sajonâna nia njinde kâ, inani njana imo via ku imo nâ. Aku ikura zo rârâni, kinzi sipanea i wa sisuka i ña kâki wa kawanzi ndanje papa i wa. ¹⁰Aku lâ zo njana kinzi siveta mine, ande kinzi ajelo mbâna-mbâna 24 njinde uru sipare tukunzi ndue lâ i kala isajona koipu njalae ne sajonâna nia njinde nao, inani njana imo via ku imo nâ, ku siwawa wa sipanea i. Aku sikai nenzi loki-loki “gol” piti lâ warakanzi kulunzi, ku sionzi ndue i nao lâ koipu njalae ne sajonâna nia, aku siwângi wângija mine:

¹¹“Maka nema Maro Ijalae Kindeni, nokoni kumo âta ndo, njana tamâta rârâni simo noko kalo, aku noko ne walo nde njalae ndo. Mine kala maka ‘kapaneano ku kasuka noko ña kâki. Nokoni munja kupulianzi kelekele rârâni sipânga lâ, ikura noko tamwata nâ ne pateâna mine. Mao nâ, noko kupulianzi kelekele rârâni sipânga lâ, aku kelekele rârâni njinde kala njine simo vianzi.”

Yoane imora pepa tonje munjga sipa kaika lâ keno

5 ¹Njinejga na ja ale pa i kala isajona koipu njalae ne sajonâna nia njinde, aku amora pepa tonje ikeno i mbaus wia kâ ilo. Pepa njinde nde itogo pepa lalau luandondo tonje, munja siviviki sinzuku lâ, aku njgereja keno pa tini pinde rua-ruani. Anja pepa njage ande munja sisipa kaika ndo lâ “kandel” sinji lima kanaajo rua, aku sio kilala tonje ikeno lâ “kandel” sinji rârâni njinde taitu-taitu tininzi. ²Njinejga na ja amora ajelo tonje, i ne walo njalae tina. Aku isarâwa kawa njalae kâki mine tu, “Ea imo njalae lâ Maro Kindeni nao, ikura njana isiki ‘kandel’ sinji piti ku imazara pepa njine.” ³Andeta lâ samba lawea wa tâno kulu wa mateja nianzi wa, ande tamâta tonje imo njalae, ikura njana imazara pepa njinde ku ipono njua ikeno tini, ande tia ndo kanaajo. ⁴Na ja amora mine tu tamâta tonje imo njalae lâ Maro Kindeni nao, kala i ma ikura njana imazara pepa njinde ku ipono njua keno tini, ande tia. Mine kala na ja kalongu sukâja, kala ata pâta.

⁵Njinejga ajelo mbâna-mbâna njinde tonje nde ipai na ja tu, “Noko kuta ndimo. Kulojo; tamâta tonje imo, i ña mine ‘Juda ñgu Nenzi Mbwâmbwa “Leve”’, anja i ña tonje tu ‘Koipu Ijalae Daviti ne Vâsa’. Inani ipole kazâja lâ, ku itawanzi ne kazâja tamâta rârâni marumbu lâ. Mine kala ikura njana isiki ‘kandel’ sinji lima kanaajo rua njinde piti, aku ikura njana imazara pepa njinde.”

Yoane imora Lama

⁶Ijineŋga naŋa amora lama tonge imandi koipu ŋalae ne saŋonâŋa nia ŋinde ŋgini. Naŋa amora Lama ŋinde kilala itogo muŋga sipu i pâta imâte, ŋineŋga imo via kilo. Aku kelekele ŋapa vianzi kâ ŋinde sitavanzi aŋelo mbâna-mbâna ŋinde, ande siŋge i mbwaliu lâ. Lama ŋinde kulu tando lima kanaŋo rua keno, anŋa i mata lima kanaŋo rua keno tona.

Ŋinde nde Maro Kindeni ne koroani lima kanaŋonzi rua, kinzi ŋinde Maro Kindeni muŋga isupwanzi silâ sikura nia nia lâ tâno ndoni.

⁷Ijineŋga Lama ŋinde nde ilâ ikai pepa ŋinde piti lâ i mbau wia kâ ilo, ina kala isaŋona koipu ŋalae ne saŋonâŋa nia ŋinde.

⁸Ikai pepa ŋinde lâ, ŋineŋga kinzi kelekele ŋapa vianzi kâ sitavanzi aŋelo mbâna-mbâna 24 ŋinde nde sipare tukunzi ndue lâ Lama tini laiti. Kinzi aŋelo mbâna-mbâna taitu-taitu nde sisanya nenzi kelekele ŋana wâŋgiŋa kâ tonge, aku kinzi taitu-taitu sisanya nenzi kondo “gol” tonge tona, mundo kuwae ara keno ilo. Mundo ŋinde nde Maro Kindeni ne tamâta nenzi noŋa. ⁹Ijineŋga kinzi siwâŋgi wâŋgiŋa wasaseki tonge mine tu,

“‘Noko simbo nâ pwura ŋana pwai pepa ŋinde ku kusiki ‘kandel’ siŋi rârâni piti, ŋana tu kinzi muŋga sipu noko pâta kumâte, aku kupaliŋi noko tamwata see ŋana kukonzi tamâta pindle lâ ŋgu rârâni simo tâno ndoni, nenzi ŋgua piti-piti wa tininzi kie-kie wa, ŋana ma simo Maro Kindeni ‘ne ŋgu. ¹⁰Noko kupateanzi tu ma simo patarawâŋa tamâta, aku kupateanzi tu ma simo tamâta mbâna-mbâna lâ noko kalo, ku ma siveta wurâta pa nenda Maro Kindeni tona. Aku muli, ŋineŋga kinzi ma sikai poe panzi tamâta lâ tâno kulu.’”

Kinzi sipanea Lama sisuka i ŋa kâki

¹¹Ijineŋga matâŋgu ilâ, aku aloŋonzi aŋelo rârâ ŋinde kawanzi. Kinzi aŋelo ŋinde kambwaŋenzi ŋalae tina, ikura ŋana tamâta tonge ma isowe kambwaŋenzi kâ, ande tia ndo. Kinzi simandi siŋgenzi koipu ŋalae ne saŋonâŋa nia wa kinzi kelekele ŋapa vianzi kâ wa kinzi aŋelo mbâna-mbâna wa. ¹²Kinzi aŋelo ŋinde simo siwâŋgi kawanzi ŋalae kâki mine tu,

“‘Ara ndo ŋana kinda ma tapanea Lama ŋine muŋga sipu pâta imâte, ŋana tu ikai walo kaika wa ilo-kalo sondo tava kelekele arara rârâni marumbu lâ! Ara ndo ŋana kinda ma tapanea i ŋa tasuka kâki, tandeka wa kawânda ndaŋge papa wa!’”

¹³Ijineŋga naŋa aloŋonzi kelekele kie-kie rârâni, muŋga Maro Kindeni ipulanzi kala simo vianzi sikura nia nia lâ samba ilo wa tâno kulu wa mateja nianzi wa tâi ilo wa. Naŋa aloŋonzi kelekele rârâni ŋinde siwâŋgi siporo mine tu,

“Tapanea i kala uru isajona koipu ŋalae ne sajonâna nia ŋinde ikura zo rârâni, aku tapanea Lama tonâ mine nâ! Kelekele ndoni nde uru simo kinzi rua kalonzi. Kinzi rua ɻanzi keno ŋalae, aku simo tava walo kaika. Tapanea kinzi rua mine ku tamô nâ!”

¹⁴ ɻineŋga kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde nde siporo tu, “Mao!” Aku kinzi aŋelo mbâna-mbâna nde sipaye tukunzi ndue, ku sipayeanzi Maro Kindeni kuku Lama rua.

Lama isikinzi “kandel” siŋi piti lâ pepa tini

6 ¹Naja amora Lama ikai pepa ɻinde muŋga sisipa “kandel” siŋi lâ ɻganje, ɻineŋga isiki “kandel” siŋi tonge piti. ɻineŋga naŋa aloŋo kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde tonge iporo ɻgua. I kaŋa nde itogo mbamba ipu mine. Iporo mine tu, “Noko kumâ!” ² ɻineŋga naŋa amora kilo, aku amora hosi tonge, i tini pâne, aku tamâta tonge isajona kumbu ikai temba lâ mbalau. Kinzi loki-loki tonge ɻana ipole paraŋa kâ silua tamâta ɻinde, aku ilâ itogo tamâta tonge uru ipara ipolenzi kazâŋa rârâ.

³ ɻineŋga Lama isiki “kandel” siŋi tonge kilo piti, aku aloŋo kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde tonge iporo tu, “Noko kumâ!” ⁴ ɻineŋga hosi tonge, i tini ɻiŋi, kala iyâti imâ ipâŋga. Kinzi walo silua tamâta isajona hosi ɻinde kumbu. Walo ɻinde nde ɻana iveta kinzi tamâta simo tâno kulu nenzi moŋa ara ɻinde marumbu kâ, aku walo ɻinde nde ɻana ivetanzi sikai kazâŋa pa warakanzi tu sipayateetu kâ. Pila kazâŋa kâ ɻalae tonge silua i ɻana ma iveta wurâta ɻinde kâ.

⁵ ɻineŋga Lama isiki “kandel” siŋi tonge kilo piti, aku naŋa aloŋo kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde tonge iporo tu, “Noko kumâ!” ɻineŋga naŋa amora kilo, aku amora hosi tonge, i tini mâmâŋga. Aŋga tamâta isajona hosi ɻinde kumbu nde ikai kelekele tonge lâ mbau ilo, ɻana iloe kâpwa ne malia kâ. ⁶ ɻineŋga naŋa aloŋo nduŋeŋa tonge ipâŋga lâ kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde ɻgininzi, itogo tamâta iporo itula ɻgua mine. Kawa ɻinde nde iporo mine tu, “Noko kulâ kuveta wurâta, ɻana kinzi tamâta ma sindolo ɻana kâpwa kâ. Mine kala mbumbu ndoni wurâta tamâta uru sikai ɻana nenzi wurâta kâ lâ kari taitu, ande ɻinde ma ikura ɻana siko kâpwa ‘wit’ ikeno lâ kulo mota taitu nâ ilo. Aku mbumbu ɻinde ma ikura ɻana siko kâpwa ‘barli’ ikeno lâ kulo kiri-kiri ɻato nâ ilonzi. Andeta noko ma kulâ kuyaulanzi kâi oliv wa kâi waini wa ndimo.”

⁷ ɻineŋga Lama isiki “kandel” siŋi tonge kilo piti, aku naŋa aloŋo kelekele ɻapa vianzi kâ ɻinde tonge iporo tu, “Noko kumâ!” ⁸ Naja amora kilo, aku amora hosi tonge, i tini itogo yaŋâŋo mwasina. Aku tamâta tonge isajona hosi ɻinde kumbu, i ɻa tu Mateŋa. Aŋga tamâta tonge kala isajona hosi ɻinde kumbu pa Mateŋa muli, aku tamâta ɻinde ɻa tu Mateŋa Nianzi. Kinzi walo silua kinzi rua ɻana sipayeanzi tamâta

sionzi ŋgu ŋapa ŋapa, aku walo silanzi ŋana sipu ŋgu tonge pâta simâte kâ. Kinzi nenzi vetâŋa ŋana sipunzi tamâta simâte kâ, ande mine: pila kazâŋa kâ, aŋga putole ŋalae, aŋga pukoŋa ŋalaŋala, aŋga ŋgoa ŋgoi silâ sizavarunzi.

⁹ Ijineŋga Lama isiki “kandel” sinji tonge kilo piti, aku amora kinzi tamâta pinde korananzi, kinzi tamâta ŋinde muŋga simâte. Kinzi simo patarawâŋa nia tini laiti. Kinzi tamâta ŋinde muŋga kalonzi tawana Maro Kindeni kawa ŋgua, aku uru situla ŋgua ŋinde. Mine kala nenzi kazâŋa tamâta sipunzi pâta simâte lâ. ¹⁰ Kinzi korananzi ŋinde nde sisarâwa kaika mine tu, “Maro Iŋalae, noko Walo Tamwata, noko uru kuveta vetâŋa sondo ku kumo nâ. Noko nde sapâŋa, aku noko ne mâsi rârâni nde ara ndo kanano. Taitu noko ŋandai kupare nia panzi tamâta lâ tâno kulu ŋana vetâŋa soki siveta pama ŋga. Maka ma kao tinima pa noko ikura zo ŋapia kilo ŋana kuveta mine panzi tamâta ŋinde muŋga sipu maka pâta kamâte, a?” ¹¹ Ijineŋga sikai pasawaŋa pâne luandondo pinde ku siwae panzi korananzi ŋinde taitu-taitu. Aku sipainzi tu, “Miki kamo tini ŋga. Kinzi kazâŋa tamâta ma sipunzi nawalami pinde sitavanzî nimi-nambwe pinde simâte muŋga lâ ŋga, itogo muŋga sipu miki warakami pâta kamâte mine. Maro Kindeni nde ipateanzi tamâta ŋana simâte kâ ŋinde kambwajenzi marumbu lâ. Mambo kinzi kazâŋa tamâta sipunzi tamâta ŋinde rârâni simâte lâ ŋga, ijineŋga Maro Kindeni ma ipare nemi mbuku nia panzi.”

¹² Ijineŋga Lama isiki “kandel” sinji tonge kilo piti, aku naŋa amora kilo, aku amora ogigi ŋalae tina ipâŋga lâ tâno kulu. Aku kondoma ŋalae ipâŋga lâ kari mata, itogo pasawaŋa mâmâŋga itura mine. Aŋga nzimona mata nde ipâŋga ŋinji ndo, itogo see mine. ¹³ Aku samba ne pitu nde simbe sindue pa tâno kulu, itogo lawea ikai kâi mbimu yâti tauulo, aku kapula garo-garo nde siyauru sindue. ¹⁴ Aku nia maa kala ikâwa ilâ mine nâ, itogo moe siviviki lâ ku sipa kaika mine. Aku tuu wa sia rârâni nde sipile nianzi nianzi ku sikâwa pwapwataki silâ.

¹⁵ Ijineŋga tâno ne koipu ŋalaŋala rârâni, aŋga tamâta mbâna-mbâna rârâni, aŋga zugu tamâta nenzi koipu rârâni, aŋga mbaliŋa warakanzi rârâni, aŋga tamâta kaika rârâni, aŋga tamâta rârâni uru sikai wurâta koa tia nâ, aŋga tamâta rârâni uru sikai mbumbu lâ nenzi wurâta tini; kinzi tamâta ŋinde rârâni nde sikâwa silâ ku simuna lâ ŋgânza ilo wa lâ mira ŋalaŋala keno tuu kulu ŋinde tininzi wa. ¹⁶ Aku sisarâwa panzi tuu wa mira ŋalaŋala ŋinde mine tu, “Miki kanzuku maka, aku kavea maka ŋana i kala isaŋona koipu ŋalae ne sajonâŋa nia ŋinde! Aku kavea maka ŋana Lama ne wisi-nâna ŋalae tina ŋinde tona! ¹⁷ ŋana tu zo sakamao ŋana kinzi rua nenzi wisi-nâna ŋalae kâ nde imâ ipâŋga lâ. Mine kala kinzi ma sipare nia panzi tamâta rârâni. Tamâta ea ikura ŋana itingi kinzi rua nenzi kaika ŋinde ku imo ara kâ, a? Tia ndo!”

Kinzi Isrel tamâta 144,000 sikai Maro Kindeni ne mâsi kilala lâ tininzi

7 ¹Na ja amora vetâja ñinde marumbu lâ, ñinejga amoranzi ajelo
ñapa simandi simo lâ tâno ne ñganje ñapa. Kinzi sisaja tâno ne
mbwera-lawea ñapa lâ mbaunzi ilo. Mine kala mbwera-lawea ikura
ñana imbanda nia lâ tâno kulu wa tâi kulu wa kâi tininzi wa, ande tia.
² Ñinejga amora ajelo tonge kilo iyoka pa mbwera kâ ikâki imâ. I ikai
kelekele tonge ñana io Maro Kindeni Via Tamwata ne mâsi kilala lâ
tamâta tininzi kâ. Aku isarâwa kawa ñalae panzi ajelo ñapa, kinzi ñinde
Maro Kindeni muñga kaika ilanzi ñana siyaulanzi tâno wa tâi wa.
³ Aku ipainzi tu, “Miki ma kapasusu nâ ñana kayaulanzi tâno wa tâi wa kâi wa,
mine ndimo. Maka ma kao mâsi kilala tonge lâ nenda Maro Kindeni ne
wurâta tamâta ndamwanzi muñga lâ ñga, ñinejga miki ma kalâ kayaula
nia.”

⁴ Ñinejga na ja alojo tamâta ñinde kambwajenzi, kinzi ñinde sikai
Maro Kindeni ne mâsi kilala lâ ndamwanzi. Kinzi ajelo sisowe mâsi
kilala ñinde lâ Isrel ñgu tamâta 144,000 tininzi. Tamâta ñinde nde lâ Isrel
ñgu sajao kanajonzi rua rârâni taitu-taitu; ⁵ tamâta 12,000 nde lâ Juda
ne ñgu, anga 12,000 lâ Ruben ne ñgu, anga 12,000 lâ Gad ne ñgu, ⁶ anga
12,000 lâ Aser ne ñgu, anga 12,000 lâ Naptali ne ñgu, anga 12,000 lâ
Manase ne ñgu, ⁷ anga 12,000 lâ Simeon ne ñgu, anga 12,000 lâ Livai ne
ñgu, anga 12,000 lâ Isakar ne ñgu, ⁸ anga 12,000 lâ Sebulun ne ñgu, anga
12,000 lâ Yosepe ne ñgu, anga 12,000 lâ Benjamin ne ñgu. Kinzi tamâta
ñinde rârâni nde sikai Maro Kindeni ne mâsi kilala lâ ndamwanzi.

Tamâta ñgu ñalae tina nde sipanea Maro Kindeni

⁹ Na ja amora ñinde marumbu lâ, ñinejga matângu ilâ, aku
amoranzi tamâta ñgu ñalae tina. Tamâta tonge ikura ñana isowe kinzi
kambwajenzi kâ, ande tia ndo kanajo. Kinzi tamâta ñinde simo lâ ñgu
rârâni lâ tâno ndoni, nenzi ñgua piti-piti wa tininzi kie-kie wa. Kinzi
ñinde nde simandi lâ koipu ñalae ne sajonâja nia nao,aku simandi lâ
Lama nao tonia. Kinzi sipasawa pasawa ja pâne luandondo lâ,aku sikai
tumba lau lâ mbaunzi ilo. ¹⁰ Aku kinzi simo sisarâwa kawanzi ñalae mine
tu,

“ ‘Kinda nenda Maro Kindeni isaþona koipu ñalae ne sajonâja nia,
aku i kuku Lama rua nde sikai kinda piti lâ kondoma ilo, kala
siveta kinda tamo ara nâ!’”

¹¹ Kinzi ajelo rârâni nde simandi singe koipu ñalae ne sajonâja nia,
aku singenzi ajelo mbâna-mbâna sitavanzi kinzi kelekele ñapa vianzi
kâ ñinde tonia. Aku kinzi ñinde rârâni nde sipare tukunzi ndue lâ koipu
ñalae ne sajonâja nia nao, ku sipanea Maro Kindeni. ¹² Kinzi sipanea i
siporo mine tu,

“Mao nâ! Kinda nenda paneâja ilâ pa nenda Maro Kindeni, aku tasuka i ña kâki! I ne ilo-kalo nde ñalae ndo. Kinda kawânda ndaŋge papa i, aku tapare tukunda papa. Inani nde walo warika. Kinda ma tapanea nenda Maro Kindeni, taveta mine ku tamo nâ! Mao.”

Kinzi ɻgu ɻjinde nenzi nâna marumbu lâ

¹³ ɻjineŋga ajelo mbâna-mbâna ɻjinde tonge nde ikasoŋa naŋa mine tu, “Kinzi tamâta kala sipasawa pasawaŋa pâne luandondo ɻjinde, ande ea kinzi. Kinzi soka pa sinia simâ.” ¹⁴ Andeta naŋa atu lâ i kawa tu, “Tamâta ñalae, naŋa asama ɻnine tia. Noko tamwata kusama lâ.” Aku ipai naŋa mine tu, “Kinzi tamâta ɻgu ɻnine munja sikai nâna wa malia ñalae tina. Kinzi sipua nenzi pasawaŋa lâ Lama see marumbu lâ, kala siveta pasawaŋa ɻjinde sîpâŋga pâne ndo.” ¹⁵ Mine kala kinzi uru simandi Maro Kindeni nao lâ koipu ñalae ne sajonâŋa nia. Aku lâ kari wa mbo wa, ande kinzi uru siveta patarawâŋa tamâta nenzi wurâta papa i lâ i ne luma sapâŋa ilo. Inani kala uru isajona lâ koipu ñalae ne sajonâŋa nia ɻjinde, ande i ma imo kunzi wa ikeia ɻjananzi wa. ¹⁶ Putole ma ipunzi kilo tia ndo, aku ma sirakoŋa kilo ñana lââ kâ tia ndo. Aku kari ne nâna ñalae ma ikananzi kilo tia ndo. ¹⁷ ɻjana tu Lama uru imandi lâ koipu ñalae ne sajonâŋa nia ɻgini, aku i ma imo nenzi katonâŋa. I ma ikainzi silâ pa lââ bwalika ɻjinde via ne lââ uru isâko ikeno. Aku Maro Kindeni tamwata ma ipu matanzi sulu pití. Mao nâ, kinzi ma sita kilo, ande ma tia.”

Lama isikinzi “kandel” siŋi rârâni piti marumbu lâ

8 ¹ ɻjineŋga Lama isiki “kandel” siŋi tonge kilo piti,aku nduŋeŋa kiri-mwata tonge ipâŋga tia ndo lâ samba ilo lee, ikura kari tai taitu pindé marumbu lâ.

² ɻjinde ilâ lâ, ɻjineŋga naŋa amoranzi ajelo lima kanaŋonzi rua ɻjinde uru simandi Maro Kindeni nao. Aku sikai tando lima kanaŋo rua ku siwae panzi ajelo ɻjinde taitu-taitu.

³ ɻjineŋga ajelo tonge kilo nde imâ ku imandi patarawâŋa nia nao. Ajelo ɻjinde nde ikai kondo “gol” tonge, mundo kuwae ara uru ikeno ilo. ɻjineŋga mire kuwae ara rârâ ɻjinde silua i ñana i ma igema tava Maro Kindeni ne kalo-tawana tamâta rârâni nenzi noŋa. ɻjineŋga iveta patarawâŋa mine nâ pa Maro Kindeni, lâ patarawâŋa nia “gol” ikeno koipu ñalae ne sajonâŋa nia ɻjinde nao. ⁴ Aku mire kuwae ara ɻjinde ne mundo nde iyoka pa ajelo ɻjinde mbau ikâki pa Maro Kindeni, tava i ne kalo-tawana tamâta nenzi noŋa. ⁵ ɻjinenga ajelo ɻjinde mbau ilâ ikai yââ lâ patarawâŋa nia,aku izeze lâ kondo “gol” ɻjinde ilo. ɻjinenga itambira kondo ndue lâ tâno kulu. Itambira kondo ndue lâ, ɻjinenga mbamba ipu,aku nduŋeŋa ñalae ipâŋga. Loloa salaga ilâ wa imâ wa,aku ogigi iririŋo tâno.

Kinzi ajelo ɳapa simbana tando

⁶ Ijineŋga kinzi ajelo lima kanaŋonzi rua ɳinde nde sipaveta sondo ɳana simbana tando lima kanaŋo rua ɳinde kâ. ⁷ Kinzi sipaveta sondo lâ, ijineŋga ajelo tonge imbana ne tando. Aku walele nâ mira “ais” wa yââ ipâŋga ku imaliŋi indue tava see pa tâno kulu. Ijinde itogo siwaenzi tâno rârâni tava kâi rârâni sipâŋga ɳgu ɳato ɳato,aku yââ kana tâno ne “ɳgu” tonge wa kâi ne “ɳgu” tonge wa. Aku yââ kana unza kenza-kenza rârâni marumbu lâ tona.

⁸ Ijineŋga ajelo tonge kilo kala imbana ne tando, aku kelekele tonge itogo tuu ɳalae tina mine, yââ ikeno tini, ande imbe indue tâi ilo. Ijinde itogo siwaenzi tâi sipâŋga ɳgu ɳato ɳato,aku tâi ne “ɳgu” tonge ipalele ku ipâŋga see. ⁹ Aku itogo siwaenzi iŋa rârâni simo tâi ilo ɳinde sipâŋga ɳgu ɳato ɳato,aku iŋa “ɳgu” tonge nde sipamateteu lâ. Aku wâŋga ɳalajala rârâni kala mine nâ, itogo siwaenzi sipâŋga ɳgu ɳato ɳato,aku wâŋga “ɳgu” tonge nde sipayaaula lâ.

¹⁰ Ijineŋga ajelo tonge kilo kala imbana ne tando,aku walele nâ, pitu ɳalae tonge, yââ mela-mela keno tini itogo tâmba mine, ande imbe piti lâ samba tini ku indue lâ lââ kulu. Ijinde itogo siwaenzi lââ rârâni tava lââ bwaliŋa rârâni sipâŋga ɳgu ɳato ɳato,aku pitu ɳinde imbe ndue lâ lââ “ɳgu” tonge kulu. ¹¹ Pitu ɳinde ɳa mine tu “Makisa Ndo”. Pituni ndaina nde imbe indue lâ lââ “ɳgu” tonge kulu,aku iveta lââ ɳinde kaŋa ipâŋga makisa ndo. Tamâta rârâ sinu lââ ɳinde kaŋa ipalele ipâŋga makisa,aku sipamateteu lâ.

¹² Ijineŋga ajelo tonge kilo kala imbana ne tando,aku walele nâ kari wa nzimona wa pitu wa nde sipayaaula. Ijinde itogo siwaenzi mbo wa kari wa sipâŋga ɳgu ɳato ɳato mine. Aku kari ipâŋga ɳaŋa ikura kari tai ɳapa lâ zo zo, aŋga nzimona wa pitu kala sipâŋga ɳaŋa ikura kari tai ɳapa lâ mbo mbo mine nâ.

¹³ Ijineŋga ɳaŋa amora sii malabogi ɳalae tonge ilou lâ nia maa. Aku alojo sii ɳinde isarâwa kawa ɳalae mine tu, “Kinzi ajelo ɳato kilo kala sipaveta sondo lâ ɳana simbana nenzi tando,aku malia ɳalae tina ɳato nde laiti ɳana ipâŋga kâ! Kalo sukâŋa,kalo sukâŋa,kalo sukâŋa ɳalae tina ma ipâŋga panzi tamâta simo tâno kulu!”

Ajelo tonge kilo kala imbana ne tando

9 ¹ Ijineŋga ajelo tonge kilo kala imbana ne tando,aku ɳaŋa amora pitu tonge muŋga imbe piti lâ samba tini aku indue tâno kulu ikeno lâ. Kinzi muŋga “ki” tonge silua pitu ɳinde,aku “ki” ɳinde nde ɳana mbââ ɳalae tonge ne nzâla. Mbââ ɳinde ne maa nde indue ilâ nâ,aku ne lambu tia.

² Pitu ɳinde nde ilâ ikai mbââ ɳinde ne nzâla kawa piti. Ijineŋga mundo ɳalae ikâki, itogo yââ ɳalae tina ne mundo mine. Mundo ɳinde nde iyoka

pa mbââ ñinde ilo ikâki imâ, aku ipono kari wa nia maa wa. Mine kala nia ndoni ipârja ñaja lâ.³ Ñineñga kelekele pinde itogo ndemu-ndemu mine, kambwajenzi rârâ ñinde, ande soka pa mundo ilo ku sindue simâ pa tâno kulu. Kinzi muñga sikai walo itogo niþo-niþo nenzi walo mine.⁴ Maro Kindeni munga indi kaika panzi ndemu-ndemu ñinde tu ma siyaulanzi unza wa kâi kie-kie rârâni ndimo. Andeta isâu panzi ñana siyaulanzi tamâta pinde, kinzi ñinde ñandai sikai Maro Kindeni ne mâsi kilala lâ ndamwanzi ñga.⁵ Kinzi ndemu-ndemu ñinde nenzi walo ikura ñana sipunzi tamâta pâta simâte kâ, ande tia. Kinzi nenzi walo ikura ñana nâna ñalae silanzi tamâta ikura nzimona lima nâ. Aku nâna ñinde nde itogo nâna ñana niþo-niþo ika tamâta mine.⁶ Pa zo ñinde, ande tamâta ma siroto ñana nzâla ñinde ilâ pa mateja kâ, andeta ma sisânda kulu tia. Kinzi ma ilonzi ndo tu simâte, andeta mateja ma ingengeana ñananzí.

⁷Naja amoranzi ndemu-ndemu ñinde kilalanzi itogo hosi siluku lâ ñana silâ paraña ilo mine. Kelekele pinde itogo koipu ñalaejala nenzi loki-loki “gol” mine nde ikeno lâ kinzi taitu-taitu kulunzi,aku naonzi nde itogo tamâta naonda mine.⁸ Kinzi kulunzi pwau nde luandondo, itogo taine kulunzi pwau mine. Aþga niþonzi nde itogo mbwâmbwa saka “leve” niþonzi mine.⁹ Ndemu-ndemu ñinde nde sipasawa pasawaja “aini” lâ kondondonanzi. Aþga mbaninzi nde iveta nduþeja ñalae tina, itogo nduþeja ñinde hosi ñgu ñalae siveta lâ zo ñana sitapanzi nenzi kareta ku sipalilu silâ paraña ilo.¹⁰ Kinzi iunzi mata-mata nâ, itogo niþo-niþo iunzi mine,aku walo ikeno lâ iunzi ñana nâna ñalae silanzi tamâta ikura nzimona lima.¹¹ Mbââ ñalae ñinde ne aþelo nde imo koipu ñalae panzi ndemu-ndemu ñinde. Lâ Hibru ñgua, ande kinzi sipatu aþelo ñinde ña tu, “Abadon”, aþga lâ Grik ñgua, ande sipatu i ña tu “Apolion”. Ñoa ñine ne duvi mine tu, “Zavaruña Tamwata”.

¹² Malia ñalae tina ñana ipârja muñga kâ ñinde, ande kala marumbu lâ. Andeta miki kalono ñga; malia ñalae tina rua nde keno mo ñai yo.

Aþelo tonje kilo kala imbana ne tando

¹³ Ñineñga aþelo tonje kilo kala imbana ne tando,aku naþa alojo sarawâna tonje iyoka pa patarawâna nia “gol” imandi Maro Kindeni nao ñinde ne ñgaranje-ñgaranje imâ.¹⁴ Ñgua ñinde nde imâ pa aþelo ñinde, inani kala muñga imbana ne tando,aku iporo mine tu, “Noko ma kuyautenzi aþelo ñapa ñinde silâ,kinzi ñinde Maro Kindeni muñga ipanzi kaika lâ simo nâna nia lâ Yufretis Lââ tini laiti.”¹⁵ Ñineñga aþelo ñinde ilâ ku iyautenzi aþelo ñapa ñinde,aku silâ ñana siveta nenzi wurâta kâ. Muñgani,kinzi simo sio tininzi ñana kari tai ndainani nâ lâ zo ñinde, lâ nzimona ñinde, lâ mbwera ñinde,ikura Maro Kindeni ne pateâna mine. Aku nenzi wurâta nde mine: itogo kinzi siwaenzi tamâta rârâni

sipânga ḥgu ḥato ḥato, aku ajelo nenzi wurâta nde ḥana sipunzi tamâta ḥgu tonge pâta simâte. ¹⁶Na ja alonjodzi siporo sisowe zugu tamâta kambwajenzi, kinzi ḥinde uru sisajona hosi kumbunzi. Aku zugu tamâta ḥinde kambwajenzi ipânga lâ “200 milion”.

¹⁷Lâ nanergu mbupuleja ḥine, ande naja amora kinzi hosi sitavanzi kinzi tamâta sisajona hosi kumbunzi ḥinde kilalanzi. Kinzi kilalanzi mine: kinzi tamâta nde sipasawa pasawaja “aini” lâ kondondonanzi, aku pasawaja ḥinde tininzi nde ḥini wa geza-geza wa yaŋâŋo wa. Anja kinzi hosi kulunzi nde itogo mbwâmbwa saka “leve” kulunzi mine. Aku yââ wa mundo wa mira ndimoro wa nde ipânga lâ kawanzi ilo ku iyâti imâ. ¹⁸Ḥinde itogo kinzi siwaenzi tamâta rârâni sipânga ḥgu ḥato ḥato, aku kelekele kazâŋa kâ ḥato nde sipunzi ḥgu tonge pâta sipamateteu. Kelekele kazâŋa kâ ḥato ḥinde nde yââ, anja mundo, anja mira ndimoro. Ḫinde iyoka pa hosi kawanzi ilo ku iyâti imâ. ¹⁹Kinzi hosi ḥinde nenzi walo nde keno lâ kawanzi ilo wa iunzi tini wa, ḥana tu iunzi nde itogo mwâta mine, aku mwâta ḥinde kulunzi nde ḥana iyaulanzi tamâta kâ.

²⁰Andeta kelekele kazâŋa kâ ḥato ḥinde nde injenjgeana ḥananzi tamâta ḥgu rua, kala tamâta ḥinde simo vianzi nâ. Taitu kinzi ḥandai sipalele ilonzi kalonzi ḥga, aku ḥandai sipu mulinzi panzi maro lajeja nenzi pareja-mâsi ḥga. Kinzi warakanzi munja siveta pareja-mâsi ḥinde sipâŋga. Kinzi tamâta ḥinde ḥandai sipile nenzi mâsi ḥana siwâŋgi sipaneanzi koroani saka tava pareja-mâsi siveta lâ “gol” wa “silva” wa “aini” wa mira kie-kie wa kâi wa. Andeta pareja-mâsi kaa kaa ḥinde sikura ḥana siporo ḥgua wa simora nia wa soka wa, ande tia ndo.

²¹Munja tamâta ḥinde sipaveta kuku mâsi ḥana sipunzi tamâta pâta simâte kâ, anja mâsi ḥana siveta nzâmbé sakamao kie-kie kâ, anja mâsi ḥana sipalulua tininzi potomule kâ, anja mâsi ḥana sipanawe tamâta nenzi kelekele kâ. Aku kinzi ḥandai sipalele ilonzi kalonzi ḥga, aku ḥandai sipu mulinzi pa vetâŋa sakamao ḥinde ḥga.

Ajelo pepa tonge ilua Yoane ḥana ika kâ

10 ¹Ḥineŋga naja amora ajelo tonge iyoka pa samba ilo indue imâ. I ne walo nde ḥalae ndo. Ipatura tini lâ take-take,aku Noa ḥgunu lakia nde ikeno i kulu ḫnge mbwaliu lâ. I nao nde isinala nia itogo kari mine, anja i kie rua nde mela-mela nâ, itogo yââ mine. ²Ajelo ḥinde nde ikai pepa mota tonge lâ mbau ilo. Pepa ḥinde kinzi munja simazara lâ keno. Aku ajelo ilâ ḫngunu kie pa wia kâ imandi tâi kulu, anja kie pa ḥâsi kâ nde ḫngunu imandi tâno kulu. ³Ḥineŋga ajelo ḥinde isarâwa kawa ḥalae tina, itogo mbwâmbwa saka “leve” uru ita mine. Isarâwa lâ, ḫneŋga mbamba lima kanajonzi rua nde sipu ku siporo nenzi ḥgua taulo. ⁴Kinzi mbamba lima kanajonzi rua ḥinde sipu lâ, ḫneŋga naja ilongju patea tu ma naŋgere ḥgua siporo ḥinde lâ pepa tini. Andeta naja

alojo sarawâja tojge iyoka pa samba ilo imâ mine tu, “Noko ma kungere mbamba lima kanañonzi rua nenzi ñgua lâ pepa tini ndimo! Ñinde ma keno paveâja nâ lâ noko ilo.”

⁵Ñinenga ajele ñinde naña muñga amora imandi tâi kulu wa tâno kulu wa, ande io mbau wia kâ kâki pa samba, ⁶aku iporo ñgua kaika lâ Maro Kindeni nao, ina kala imo mine ku imo nâ, aku ina kala muñgani ipulianzi samba wa tâno wa tâi wa kelekele rârâni simo vianzi lâ nia ndoni wa. Ajele ñinde iporo mine tu, “Zo ñga imâ ipânga lâ. Maro Kindeni ma iseñge zo kilo, ande tia ndo kanajo! ⁷Andeta lâ zo ñana ajele tojge kilo ma imbara ne tando, ñinenga vetâja paveâja ndia rârâni Maro Kindeni muñga ipatea tu ma iveta, ande i ma iveta ñinde ipânga mao kanajo. Ñinde ma ipânga ikura muñga Maro Kindeni iporo wa itula panzi i ne ñgua-tulâja tamâta, i ne wurâta tamâta kinzi.”

⁸Ñinenga sarawâja ñinde naña muñga alojo iyoka pa samba ilo imâ pa naña, ande iporo ñgua pa naña kilo. Iporo tu, “Noko kulâ pwai pepa ñinde ikeno ajele ñinde mbau ilo, inani kala imandi tâi kulu wa tâno kulu wa.”

⁹Mine kala naña alâ pa ajele ñinde, aku apai tu, “Noko pepa mota ñinde kulana”. Aku ajele nde iporo tauilo tu, “Noko pwai, aku kuka. Ñine ma kaja mona-mona ara ndo lâ noko kawa ilo, itogo sipa siñi kaja mine. Arga lâ noko kapwa ilo, ande ma kaja makisa ndo.” ¹⁰I iporo ñgua ñine lâ, ñinenga naña akai pepa mota ñinde sañe, ku aka. Ñinde kaja mona-mona ara ndo, itogo sipa siñi kaja mine, lâ kawângu ilo. Andeta apañando indue lâ kapwângu ilo, ñinenga imakisia kapwângu ilo. ¹¹Ñinenga ñgua imâ pa naña kilo mine tu, “Noko kulâ, aku kutula Maro Kindeni kawa ñgua pwataki kilo. Kutula ñgua ñana vetâja rârâni ma muli ipânga panzi tamâta ñgu rârâ pinde simo tâno kulu, nenzi ñgua pititi wa tininzi kie-kie wa, sitavanzi nenzi koipu ñalañala.”

Tamâta rua situla Maro Kindeni kawa ñgua pwataki

11 ¹Ñinenga taumbwa tuka tojge silua naña ñana aloe kelekele ne luandondo kâ. Aku ñgua imâ pa naña kilo mine tu, “Noko kulâ, aku kuloe Maro Kindeni ne luma sapâja tava luma ñinde ne patarawâja nia. Aku kusowe tamâta kambwanjenzi tona, kinzi ñinde uru simo lumani ndaina ilo siwângi sipanea Maro Kindeni. ²Taitu noko ma kuloe pasauja nia ikeno nzâmba ñgañe ñinde ndimo. Kupile imo, ñana tu Maro Kindeni nia ñinde ilanzi tamâta lâ tinikoa ñgu. Aku kinzi ñgu ñinde ma kenzi nâ sipale Maro Kindeni ne lawea sapâja Jerusalem sinukia tona nia. Kinzi ma siveta mine lee, ikura nzimona tamâta rua kanaajo rua (42) ilâ lâ ñga.

³Aku kinzi tamâta rua ma sikai naña ndamwângu,aku ma asupwanzi silâ ñana siporo situla ñgua lee, ikura lâ nzimona tamâta rua kanaajo rua ñinde. Kinzi rua ma sipasawa pasawaña ñana kalo-kalo kâ lâ tininzi.”

⁴Tamâta rua ηinde nde sitogo kâi “oliv” rua ηga sinâla rua ηinde uru simandi Maro Ηjalee nao, inani kala imo koipu ηjalee panzi tamâta ηgu ndoni lâ tâno kulu. ⁵Ambo tamâta tonge ma iveta tu ikai kazâja panzi rua, ande yââ ma ipâنجa lâ rua kawanzi ilo, ku ma iyâti ilâ ikananzi kazâja tamâta ηinde marumbu lâ. Ηjana tu Maro Kindeni ne pateâna ikeno mine: tamâta ea ipatogo ηjana nânâ ilua kinzi rua kâ, ande i ma imâte mine nâ. ⁶Kinzi tamâta rua ηinde nenzi walo ikura ηjana siphono nia maa tu karâzi ma imbe tia kâ. Nenzi walo ma ikeno mine lee ikura zo rârâni kinzi rua simo situla ηgua. Aku mine nâ, kinzi rua nenzi walo ikura ηjana siveta lââ ipalele ipâنجa see, aku ikura ηjana siveta kazâja kie-kie ipâنجa ηjana izavarunzi tamâta lâ tâno kulu. Kinzi rua nenzi walo ηjana siveta vetâja mine kâ nde keno panzi. Lâ zo ndia ilonzi tu siveta mine, ande ma siveta.

⁷Kinzi rua ma situla Maro Kindeni kawa ηgua lee marumbu lâ, ηineنجa ηgoa ηgoi ηjalee ηinde, ina uru imo mbââ ηjalee ilo, ande ma ipile mbââ ηinde ku ikâki imâ ηjana ipara kunzi. Mbââ ηinde indue ilâ, aku ne lambu tia. Ηgoa ηgoi ηinde ma ipara kunzi rua, aku ma ipunzi pâta simâte. ⁸Kinzi rua karaenzi ma ikeno Jerusalem lawea ne nzâla-kawa. Kinda uru taporo ηgua tambirâja ηjana lawea ηjalee ηinde kâ, aku tapatu i ja tu “Sodom” wa “Isip” wa. Muŋga kinzi ηgua-tulâja tamâta rua ηinde nenzi Maro Ηjalee kala itâra lâ kâi popole tini ku imâte lâ laweani ndaina. ⁹Aku tamâta pinde lâ ηgu rârâni simo tâno ndoni, nenzi ηgua piti-piti wa tininzi kie-kie wa, kinzi ηinde ma matanzi silea pa kinzi rua karaenzi ikura lâ kari ηato ηga pinde. Andeta kinzi ma tininzi pwâka tu sikeanzi kâ. ¹⁰Tamâta rârâni simo tâno kulu ma sindeka nâ ηjana kinzi rua nenzi mateja kâ, aku ma sika waija ku sipalulua nenzi wisi-ara ilâ pa tininzi pinde, ηjana tu muŋga kinzi ηgua-tulâja tamâta rua ηinde nânâ silanzi tamâta simo tâno kulu.

¹¹Kari ηato ηga pinde ηinde marumbu lâ, ηineنجa Maro Kindeni imbanda koroani ilâ kinzi rua ilonzi, aku kinzi rua simo vianzi kilo, kala simandi sânda. Kinzi tamâta nde simoranzi rua,aku siruru pâta kanaajo. ¹²Ηineنجa ηgua-tulâja tamâta rua ηinde nde silojo kawa ηjalee tonge ne sarawâja iyoka pa samba ilo imâ panzi mine tu, “Miki rua kakâki kamâ ηai!” Ηineنجa take-take tonge imâ ituranzi rua lâ, aku kinzi rua sikâki silâ samba ilo lâ nenzi kazâja tamâta naonzi.

¹³Aku lâ zo ndainani nâ, ande ogigi iririŋo ηjalee. Ηjinde itogo siwaenzi lawea ηinde ne luma rârâni sipâنجa ηgu sajao sajao,aku luma “ηgu” tonge nde saputi ndue. Mine kala tamâta 7,000 nde sipamateteu lâ. Aŋga kinzi tamâta simo vianzi yo ηinde nde siruru pâta lâ,aku sipanea Maro Kindeni, ina kala imo samba ilo.

¹⁴Malia ηjalee tina rua ηinde ηga marumbu lâ. Andeta miki kaloko ηga; zo mbwana-mbwana nâ ηjana malia ηjalee tina tonge kilo kala ma imâ ipâنجa kâ.

Ajelo tonge kilo kala imbana ne tando

¹⁵ ॥Jineŋga ajelo tonge kilo kala imbana ne tando. Aku naŋa aloŋo ŋgu ŋalae simo samba ilo sisarâwa kawanzi ŋalae mine tu,

“Kala ŋine nenda Maro ॥Jalae tava ne Pateâŋa Tamâta Kirisi rua nde sikai koipu ŋalajala panzi tamâta simo tâno ndoni marumbu lâ!

Aku i ma imo koipu ŋalae mine ku imo nâ!”

¹⁶ ॥Jineŋga kinzi ajelo mbâna-mbâna 24, kinzi ŋinde uru sisajona nenzi sajonâŋa nia lâ Maro Kindeni nao, ande sipare tukunzi ku naonzi tundu sipanea Maro Kindeni. ¹⁷Kinzi siporo tu,

“Maro ॥Jalae Kindeni, noko Walo Tamwata, noko kumo mine, aku munjani kumo mine nâ. Maka kawama ndanje pano, ŋana tu noko pwai ne walo ŋalae lâ tini marumbu lâ, aku kumandi ŋana pwai maro panzi tamâta kâ. ¹⁸Kinzi tamâta ‘lâ tinikoa ŋgu nde wisinzi nâna ŋalae pa noko. Kala ŋine noko ne zo ŋana wisi-nâna kâ nde imâ ipâŋga lâ. Mine kala zo ŋana noko ma kupare nia panzi tamâta munjga simâte ŋinde, ande imâ ipâŋga lâ. Aku zo ipâŋga lâ ŋana noko ma kulu ara kulanzi noko ne wurâta tamâta kinzi ŋgua-tulâŋa tamâta, sitavanzi tamâta rârâni uru sipaneano ku simege ŋanano, kinzi tamâta ŋalajala wa tamâta kaa kaa wa. Aku zo ŋana noko ma kuyaulanzi tamâta ŋinde munjga siyaula tâno, ande imâ ipâŋga lâ.”

¹⁹Kinzi ajelo mbâna-mbâna siporo ŋgua ŋine lâ, ॥jineŋga ajelo tonge ikai Maro Kindeni ne luma sapâŋa ne nzâla piti, lumani ndaina ikeno samba ilo. Aku lâ luma sapâŋa ilo, ande naŋa amora Juda nenzi sopi sapâŋa, kelekele ŋana Maro Kindeni ne ŋgua pâŋa mungâŋa ikeno ilo ŋinde. Aku mâsi ŋalajala pinde ipâŋga; loloa salaga ilâ wa imâ wa, anga mbamba ipu, anga nia nduŋeja ŋalae ipâŋga, anga ogigi ririŋo ŋalae, anga karâzî ipagema tava “ais” aku imbe ndue.

Yoane imoranzi taine ku mwâta rua

12 ¹ ॥Jineŋga mâsi ŋalae kie tonge nde ipâŋga lâ nia maa. Mâsi ŋinde nde kilala mine: taine tonge imo,^baku isawa kari itogo ne pasawaja mine. Nzimona nde ikeno i kie kalo, anga pitu saŋao kanaŋo rua nde keno i kulu, itogo ne loki-loki mine. ²Taine ŋinde nde kapwa, aku i kumbu nâna ŋana ipagugua lâlû kâ. Zo ŋana ipagugu kâ nde ipâŋga lâ. Mine kala isama nâna ŋalae tina, aku isuŋa kawa ŋalae.

³ ॥Jineŋga mâsi ŋalae kie tonge kala ipâŋga lâ nia maa ton. Mâsi ŋinde nde kilala mine: mwâta ŋalae tonge imo, i tini ŋiŋi. I kulu lima kanaŋo

^b **12:1** Kinzi ilo-kalo tamâta situ taine ŋinde nde itogonzi Maro Kindeni ne kalo-tawana tamâta ŋgu rârâni, anga lâlû nde itogo Kirisi tamwata.

rua, aŋga tando sajao nde keno i kulu. Aku loki-loki tonge, itogo koipu ŋalajala nenzi loki-loki mine, ande ikeno lâ i kulu ŋinde taitu-taitu.

⁴Mwâta ŋinde iu nde ilâ ku itakanzi pitu pinde piti lâ samba tini ku itambiranzi simbe sindue pa tâno kulu. ɻinde itogo siwaenzi pitu rârâni sipâŋga ŋgu ŋato ŋato, aku pitu “ŋgu” tonge nde simbe sindue mine. Aku mwâta ilâ imandi taine ŋinde nao, ina kala imo laiti ŋana ipagugua lâlu kâ. Mwâta io tini pa taine ŋinde tu mambo ipagugu lâ, ande i ma ika lâlu ŋinde.

⁵ɻineŋga taine ipagugua natu tamâne ipâŋga, ina tamâtani ndaina Maro Kindeni ipatea tu ma isaŋa tukâla “aini” ŋana ikai poe kaika panzi tamâta ŋgu rârâni kâ. Taine ipagugua natu ipâŋga lâ, ɻineŋga walele nâ sikai natu kâki ilâ pa Maro Kindeni lâ i ne sajonâna nia ŋinde. ⁶Aŋga taine nde ikâwa ilâ pa nia bilimu tonge Maro Kindeni munja ipatea tu ma iveta sondo papa. Pateâŋa keno lâ tu taine ŋinde ma imo niani ndaina ikura kari 1,260, aku kinzi ma sikatona i wa kâpwa silua wa.

⁷Aku marumbu. Paraja ŋalae tina nde imandi lâ samba lawea. Maikel, ina kinzi aŋelo nenzi kulu-kâmba, tavanzi i ne aŋelo, ande sipara kuku mwâta ŋalae ŋinde. Aku mwâta tavanzi i ne aŋelo kala simandi sipara kuku kinzi mine nâ. ⁸Andeta mwâta ne kaika tonge ŋana ipolenzi kâ, ande tia. Tia ku i tavanzi ne aŋelo ŋinde nde sikura tu simo samba lawea kilo, ande tia. ⁹ɻineŋga Maro Kindeni ne aŋelo kinzi nde sitambira mwâta ŋalae ŋinde imbe ndue lâ tâno kulu. Mwâta ŋinde nde singani imo, aku i ŋa tu Sadana. Aŋga i ŋa tonge nde mine; “I ŋana italeanzi tamâta kâ”. I uru ikai lajenga panzi tamâta ndoni lâ tâno kulu. Kinzi sitambira imbe indue lâ tâno kulu, aku sitambiranzi i ne aŋelo simbe sindue tona.

¹⁰ɻineŋga naŋa alojo sarawâŋga kaika tonge iyoka pa samba ilo imâ mine tu, “Dainani nâ Maro Kindeni ma iyautenzi ne tamâta piti lâ kazâŋa ilo! I ne walo ŋalae nde ipâŋga nia yo lâ, kala imo koipu ŋalae! Aku i ne Pateâŋa Tamâta Kirisi nde ikai Maro ɻalae lâ. ɻana tu kinzi aŋelo nde sitambira Sadana imbe indue lâ, ina kala uru italeanzi ninda-nambwe kalo-tawana tamâta lâ Maro Kindeni nao ikura kari wa mbo wa. ¹¹Kinzi kalo-tawana tamâta ŋinde munja ilonzi konja ŋana warakanzi nenzi via kâ, ande tia. Kinzi siruru ŋana simâte kâ, ande tia. Kinzi sikai walo lâ Lama see, aku sikaika ŋana situla i ne ŋgua mao ŋinde pwataki kâ. Aku ŋana nenzi vetâŋga ŋinde kâ, ande kinzi sipole nenzi kazâŋa tamâta ŋinde marumbu lâ. ¹²Mine kala miki ŋgu ndoni kamo samba ilo, ande miki ma kandeka nâ. Aŋga miki ŋgu ŋine kamo tâno kulu wa tâi ilo wa, ande miki ma kalomi sukâŋa ndo. Malia ŋalae tina nde imâ ipâŋga pami, ŋana tu Sadana nde indue imâ pami lâ. Isama tu i ne zo tini-mwata nâ keno mo ŋai yo. Mine kala i wisi nâna ŋalae ndo.”

¹³Mwâta ŋinde nde isama tu kinzi sitambira i ndue ndo lâ tâno kulu. Mine kala ilâ itaŋgula taine ŋinde munja ipagugua natu tamâne.

¹⁴ Andeta sikai malabogi ŋalae tonge mbani rua ku sio lâ taine ŋinde tini, ŋana i ma ikura tu ilou ilâ nia bilimu tonge munja siveta nia papa ikeno ŋinde. Maro Kindeni ne pateāŋa ikeno mine: taine ŋinde ma imo malawae ndo ŋana mwâta ŋinde kâ ikura mbwera ŋato ŋga nzimona lima kanajo taitu, aku kinzi ma sikitona i wa kâpwa silua wa. ¹⁵ ɿjineŋga mwâta ŋinde ilata lâlâ lâ kawa ilo. Lââ ŋinde ipâŋga itogo lââ ŋalae mine, aku irere itaŋgula taine ilâ. Mwâta itu lââ ŋinde ma ilâ ipatuku taine ku ma iyaula i ndo. ¹⁶ Andeta tia. Tâno nde ivila taine ŋinde. Tâno kawa nzanya, aku inzema lââ ŋinde mwâta ilata lâ kawa ilo. ¹⁷ Tia ku mwâta wisi nâna ŋalae ndo ŋana taine ŋinde kâ, aku ilâ tu iveta paraja kunzi taine ŋinde ne vâsa, kinzi ŋinde uru sipaveta kuku Maro Kindeni kawa ŋgua ku situla Yesu parina. ¹⁸ Aku mwâta ilâ imandi sâwaneka, lâ tâi pwali.

Ngao ŋgoi rua simâ sipâŋga

13 ¹ ɿjineŋga naŋa amora ŋgoa ŋgoi tonge pusu kâki tâi ilo ku iyâti imâ. I kulu lima kanajo rua, aŋga tando saŋao nde imandi kulu. Aku ikundu loki-loki tonge, itogo koipu ŋalaŋala nenzi loki-loki mine, lâ i ne tando taitu-taitu kulanzi. Aŋga ŋoa pinde keno lâ i kulu taitu-taitu, aku ŋoa ŋinde ne duvi nde ŋana ivaligi Maro Kindeni kâ. ² ɿgoa ŋgoi naŋa amora ŋinde nde itogo mbwâmbwa ŋgoi ŋalae tonge, i ŋa tu “lepat”. Aŋga i kie nde itogo ŋgoa ŋgoi “bea” kie mine, aŋga i kawa nde itogo mbwâmbwa sakâ “leve” kawa mine. Aku mwâta ŋalae ŋinde walo kaika ilua ŋgoa ŋgoi ŋinde, itogo i tamwata ne walo kaika mine. Iveta ŋgoa ŋgoi ŋinde tu imo koipu ŋalae itogo i tamwata mine,aku i ne kaika ilua ŋana ikai poe panzi tamâta kâ. ³ Naŋa amora mine tu itogo kinzi munja sisowe ŋgoa ŋgoi ŋinde kulu tonge, aku nzimba tonge silua ŋana imâte kâ. Andeta nzimba sakamao ŋinde nde mâo lâ, aku ara kilo. Aku tamâta rârâni nde wisinzi motu ndo ŋana simora ŋgoa ŋgoi ŋinde, kala sipono muli papa i. ⁴ Kinzi sisama tu mwâta ŋalae ŋinde tamwata ne walo kaika ilua ŋgoa ŋgoi ŋinde lâ. Mine kala siwâŋgi sipanea mwâta ŋalae, aku sipanea ŋgoa ŋgoi tona. Kinzi siporo tu, “Tamâta tonge ipakura kuku ŋgoa ŋgoi ŋine, ande tia, aŋga tamâta tonge ikura ŋana ipara kuku i, ande tia ndo.”

⁵ ɿjineŋga Maro Kindeni isâu pa ŋgoa ŋgoi ŋinde tu i kawa pakâe-pakâe potomule iporo ŋgua pavaligija pa Maro Kindeni kâ. I ne kaika ŋana imo koipu kâ keno ikura nzimona tamâta rua kanajo rua (42). ⁶ Mine kala ŋgoa ŋgoi imandi ŋana iporo ŋgua pavaligija pa Maro Kindeni kâ. Iporo ŋgua sakamao ŋana iyaula Maro Kindeni ŋa wa ne lawea wa, aku iporo ŋgua sakamao ŋana iyaulanzi ŋgu rârâni simo samba ilo ŋinde tona. ⁷ Aku Maro Kindeni isâu papa i tu ma ipara kunzi i ne tamâta ku ipolenzi. Mine kala ipara kunzi ipolenzi lâ, aku ipunzi ndue. Aku ikai walo kaika

ŋana imo koipu panzi tamâta ŋgu rârâni lâ tâno ndoni, nenzi ŋgua pitipiti wa tininzi kie-kie wa. ⁸ Mine kala tamâta rârâ ŋinde lâ tâno kulu ma sipanea ŋgoa ŋgoi ŋinde. Aŋga tamâta pinde ma sipanea i tia. Singani, lâ zo ŋinde Maro Kindeni ŋandai ipulia tâno ipâŋga ŋga, ande tamâta ŋinde ŋanzi ikeno lâ via ne pepa tini. Pepa ŋinde nde Lama ne pepa, Lama ŋinde munja siyu pâta imâte.

⁹ Ambo miki tajami keno, ande kaloko ŋgua ŋine sondo. ¹⁰ Ambo Maro Kindeni ipatea tamâta tonge tu ma ilâ luma sakamao ilo, ande i ma ilâ luma sakamao ilo mine nâ. Ambo ipatea tamâta tonge tu ma pila nâ siyu pâta imâte, ande ma pila nâ siyu pâta imâte mine nâ. Mine kala lâ zo ŋana vetâŋga ŋinde ipâŋga kâ, ande ara ŋana Maro Kindeni ne tamâta ma simandi kaika ku kalonzi tawana i kaika ku simo nâ.

¹¹ ɻinenga naŋa amora ŋgoa ŋgoi tonge kala ipu tâno pwataki ku iyâti imâ pa nia yo. Tando rua nde simandi lâ i kulu, itogo lama ne tando mine. Aku iporo ŋgua itogo mwâta ŋalae uru iporo mine. ¹² ɻgoa ŋgoi ŋinde nde ikai ŋgoa ŋgoi ipâŋga munjgâŋa ŋinde ndamwa. Aku lâ i nao, ande ikai wurâta ŋana ivetanzi tamâta rârâni simo tâno kulu tu sipanea ŋgoa ŋgoi munjgâŋa ŋinde, ina kala munja ikai nzimba sakamao ŋana imâte kâ, ɻinenga nzimba ŋinde mao lâ. ¹³ ɻgoa ŋgoi kala ipâŋga muli ŋinde nde iveta mâsi kaika kie-kie. Mâsi ŋalae kie tonge nde mine: iveta yââ ipile samba ku indue imâ tâno kulu lâ tamâta naonzi. ¹⁴ Maro Kindeni isâu papa i tu ma iveta mâsi kaika kie-kie lâ ŋgoa ŋgoi munjgâŋa ŋinde nao. Aku ŋana i ne mâsi ŋinde kâ, ande ŋgoa ŋgoi ilanjenzi tamâta rârâni simo tâno kulu. I itu kaika panzi tamâta tu ma sipare ŋgoa ŋgoi munjgâŋa ŋinde tai lâ kâi tini, ŋana ma sipare tukunzi situndu papa. Ina kala ŋgoa ŋgoi ŋinde munja pila nâ siyu, andeta imâte tia, imo via nâ. ¹⁵ Aku Maro Kindeni isâu papa ŋgoa ŋgoi ipâŋga muli ŋinde tu koroani via ma ilua ŋgoa ŋgoi munjgâŋa ne pareŋa-mâsi ŋinde. Mine kala pareŋa-mâsi ŋinde nde iporo ŋgua. Ambo tamâta tonge tini pwâka tu ipanea pareŋa-mâsi ŋinde, ande pareŋa-mâsi tamwata ne kaika keno ŋana io tamâta ŋinde ilâ ŋana siyu pâta imâte kâ. ¹⁶ ɻinenga ŋgoa ŋgoi ipâŋga muli ŋinde nde itu kaika tu kinzi ma sisowe mâsi tonge lâ tamâta rârâni taitu-taitu tininzi. Tamâta pinde sikai mâsi ŋinde lâ mbaunzi wia kâ, anga pinde nde sikai lâ ndamwanzi. Kinzi sisowe mâsi ŋinde lâ tamâta rârâni tininzi, kinzi tamâta kaa nâ wa kinzi tamâta ŋalanala wa, kinzi mbaliŋa warakanzi wa kinzi sugorai tamwatanzi wa, kinzi tamâta uru siveta wurâta ŋana mbaliŋa kâ wa kinzi tamâta uru siveta wurâta koa tia nâ wa. ¹⁷ Ambo mâsi ŋinde ikeno tamâta tonge tini tia, ande tamâta ŋinde ikura tu ipalulua mbumbu kunzi tamâta pinde ŋana sipako kelekele kâ, ande tia. Mâsi ŋinde nde ŋgoa ŋgoi ŋinde ɻa, aku i nde ɻoa ŋinde ne kambwaje tona.

¹⁸ Tamâta ea nenzi ilo-kalo ara, ande kinzi ŋinde nâ ma sikura tu sisama vetâŋga ŋine kilala sondo. Ambo tamâta tonge imo tava ilo-kalo

ara, ande ara ɣana i ma isowe ɣgoi ɣinde ne kambwaŋe sondo, ɣana tu kambwaŋe ɣinde nde itogo tamâta tonge ɣa. Kambwaŋe ɣinde nde mine: 666.^c

Lama ne tamâta siwâŋgi wâŋgiŋa wasaseki

14 ¹ɭineŋga naŋa amora kilo, aku matâŋgu amora Lama imandi

Saion Tuu kulu, tuu ɣinde Jerusalem lawea imandi kulu. Aku tamâta 144,000 nde simandi simo kuku Lama.^d Maro Kindeni muŋga iŋgere Lama ɣa aŋga Lama Tama ɣa lâ kinzi taitu-taitu ndamwanzi.

²Aku naŋa aloŋo nduŋeŋa tonge ipâŋga lâ samba lawea. ɭinde nde itogo lââ ɣalae ne nduŋeŋa mine, aŋga itogo mbamba ipu ne nduŋeŋa tona.

Naŋa aloŋo nduŋeŋa ɣinde, ande itogo tamâta sipu wâŋgiŋa ne kelekele tonge mine. ³Kinzi tamâta 144,000 ɣinde nde simandi Maro Kindeni

ne saŋonâŋa nia nao, aku siwâŋgi wâŋgiŋa wasaseki tonge lâ kelekele ɣapa vianzi kâ ɣinde naonzi, aŋga lâ kinzi aŋelo mbâna-mbâna naonzi tona. Maro Kindeni muŋga ikonzi tamâta 144,000 ɣinde piti lâ tamâta rârâni ɣegininzi, aku kinzi simbonzi nâ sikura ɣana siwâŋgi wâŋgiŋa ɣinde sondo. Tamâta tonge ikura tu iwâŋgi wâŋgiŋa ɣinde sondo, ande tia.

⁴Kinzi tamâta ɣinde muŋga ɣandai sitambira tininzi potomule kunzi taine ɣga. Kinzi simo ilonzi mbâra-mbâra ndo. Aku nia ndia Lama itu ilâ papa, ande tamâta ɣinde uru soka i muli silâ. Maro Kindeni muŋga ikonzi ɣgu ɣinde piti lâ tamâta rârâni ɣegininzi, aku simo Maro Kindeni kuku Lama rua nenzi ɣgu. Kinzi sitogo tâno wasaseki ne kâpwa ara ipâŋga muŋgâŋa mine, kâpwa ɣinde tamâta uru sipatarâwa pa Maro Kindeni.

⁵Kinzi siporo ɣgua laŋeŋa tonge tia ndo. Kinzi nenzi vetâŋa soki tonge keno tininzi, ande tia.

Kinzi aŋelo ɣato situla ɣgua

⁶ɭineŋga naŋa amora aŋelo tonge ilou lâ nia maa. I ne wurâta nde ɣana itula pâri ara panzi tamâta ɣgu rârâni lâ tâno ndoni, nenzi ɣgua piti-piti wa tininzi kie-kie wa. Pâri ara ɣinde ma marumbu tia, ma ikeno mine ku imo nâ. ⁷Aŋelo ɣinde isuŋa kawa kâkî ɣalae mine tu, “Maro Kindeni ne zo ɣana ipare nia panzi tamâta kâ, ande imâ ipâŋga lâ! Mine kala miki ma kamege ɣana i kâ, aku kasuka i ɣa kâkî! Miki kapanea Maro Kindeni, inani kala muŋga ipulia samba wa tâno wa tâi wa lââ duvi wa!”

⁸ɭineŋga aŋelo tonge kala iyoka aŋelo muŋgâŋa ɣinde muli imâ. Aŋelo ɣinde nde iporo tu, “Lawea ɣalae Babilon nde zavaruŋa marumbu

^c **13:18** Kinzi ilo-kalo tamâta situ ɣine nde ɣgua tambirâŋa ɣana koipu ɣalae tonge ikai kazâŋa ɣalae tina panzi kalo-tawana tamâta. ^d **14:1** Kinzi ilo-kalo tamâta situ ɣine nde ɣgua tambirâŋa ɣana kinda kalo-tawana tamâta rârâni.

lâ!^e Mao nâ, lawea ñinde zavaruja ndo lâ. Lawea ñinde muñga ivetanzi tamâta ñgu ndoni sipaveta kuku vetâna sakamao ñana sipalulua tininzi potomule kâ. Vetâna ñinde itogo lawea ñinde waini kaika ilanzi tu sinu kâ, kala sidauda.”

⁹ Ñineñga ajelo tonge kala iyoka ajelo rua ñinde mulinzi imâ, aku itara kaika mine tu, “Tamâta ea ipare tuku pa ñgoa ñgoi tava ne pareja-mâsi, aku ikai ñgoa ñgoi ne mâsi kilala lâ ndamwa tâku mbau tâku, ¹⁰ ande tamâta ñinde kala ma inu waini kaña tonge. Waini ñinde nde Maro Kindeni ne wisi-nâna, aku i ma igema lââ tava waini ñinde ñana ikai waini ne makisa pindle piti kâ, ande tia. I ma ipaliñi ne wisi-nâna ñinde lâ pareja-nia ne kâmba ilo, aku tamâta ea munja ipare tuku pa ñgoa ñgoi, ande i ma inu. Aku lâ Lama tavanzí Maro Kindeni ne ajelo naonzi, ande tamâta ñinde ma ikai nâna ñalae tina lâ mira ndimoro ne yââ. ¹¹ I ma ikai nâna lâ yââ ñinde,aku yââ ne mundo ma ikâki mine ku imo nâ. Mao nâ, tamâta ea munja sipare tukunzi pa ñgoa ñgoi tava ne pareja-mâsi,aku sikai i ña ne mâsi kilala lâ tininzi, kinzi ñinde ma sisama nâna ikura kari wa mbo wa, ma sikai nâna mine ku simo nâ.” ¹² Andeta Maro Kindeni ne tamâta uru sipaveta kuku i kawa ñgua,aku sio nenzi kalo-tawana ikeno kaika pa Yesu. Mine kala lâ zo ñana vetâna kie mine ma ipânga panzi ñgoa ñgoi ne tamâta, ande kinda Maro Kindeni ne tamâta ma tambariri ndimo, ma tamandi kaika nâ.

¹³ Ñineñga naña alojo sarawâna tonge iyoka pa samba imâ pa naña mine tu, “Noko ma kujgere ñgua lâ pepa tini mine tu, ‘Lâ zo ñine anja lâ zo muli-muli wa, ambo tamâta tonge kalo tawana Maro ñjalae, ñineñga imâte, ande tamâta ñinde ma indeka?’” Aku Koroani Sapâna kala iporo mine tu, “Mao nâ, kinzi tamâta mine sikura tu sindeka ñalae, ñana tu kinzi ma sipile malia wa nâna kie-kie uru ipânga panzi lâ tâno kulu,aku ma sipwarea. Kinzi ma sikai pwareâna ara, ñana tu vetâna ara ndia munja siveta ñinde ma ipânga nia yo.”

Zo ñana sigona kaniña lâ tâno kulu kâ nde imâ ipânga lâ

¹⁴ Ñineñga naña amora kilo,aku amora take-take pâne tonge. Anja tamâta tonge, i nde itogo kinda tâno tamâta mine, ande isajona imo take-take ñinde kulu. I ikundu loki-loki “gol” tonge lâ kulu,aku isajona pila tonge, mata ruru ndo, lâ mbau ilo. ¹⁵ Ñineñga ajelo tonge iyoka pa Maro Kindeni ne luma sapâna ilo iyâti imâ. Aku isarâwa kaika ndo pa tamâta ñinde isajona take-take kulu mine tu, “Noko pwai ne pila,aku kulâ kugona kaniña. Kaniña ndoni ikeno tâno ilo ñinde nde ilâ nia lâ. Mine kala zo ñine nde kaniña gonâna ne zo.” ¹⁶ Ñineñga tamâta isajona take-take kulu ñinde nde ikai ne pila,aku ilâ igona kaniña rârâni ikeno tâno ilo.

^e 14:8 Yoane isia ñgua ñananzi Maro Kindeni ne kazâna tamâta lâ Babilon lawea tini.

¹⁷Ngineŋga ajelo tonge kala iyoka pa Maro Kindeni ne luma sapâŋa ilo aku iyâti imâ pa nia yo. I kala isara pila tonge mata ruru ndo. ¹⁸Ngineŋga ajelo tonge kala iyoka pa luma sapâŋa ne patarawâŋa nia iyâti imâ. I ne wurâta nde ḥana ikatona yââ lâ patarawâŋa nia. Isarâwa kaika pa ajelo ḥinde isara pila mata ruru ndo, aku ipai tu, “Kâi waini kanaŋo rârâni ikeno lâ tâno ilo ande wula-wula lâ. Mine kala noko pwai ne pila ḥinde mata ruru ndo, aku kulâ kutoto waini kanaŋo piti lâ kâi tininzi, aku kugona kanaŋo ḥinde lâ nia tonge.” ¹⁹Ngineŋga ajelo ḥinde ikai ne pila, aku ilâ tâno ilo ku itoto waini kanaŋo piti lâ kâi tininzi. Itoto lâ, ngineŋga igona kanaŋo ḥinde lâ nia tonge, aku itambira ilâ kondo mira ḥalae tonge ilo, ḥana kinzi ma sipale lâ kenzi kâ. Kondo ḥinde nde itogo Maro Kindeni ne wisi-nâna mine. ²⁰Aku kenzi nâ sipale waini kanaŋo ḥinde ikeno kondo mira ḥalae ilo. Kondo ḥinde uru ikeno niaka ḥana Jerusalem lawea ne ḥgumbi ḥganje kâ. Kinzi sipale, aku see ipâŋga kondo ilo, aku imaliŋi iyâti imâ pa nia yo. Aku see ḥinde irere ilâ isala tâno ndoni, ilâ ikura nia mbuku 300 mine. Aku see ḥinde ipondi kâki ikura ipaŋjando tamâta mine.

**Kinzi ajelo lima kanaŋonzi rua sisaja
kelekele sakamao lima kanaŋo rua**

15 ¹Ngineŋga naŋa amora mâsi kilala kie tonge ipâŋga lâ samba tini, aku wisingu motutu. Naŋa amoranzi ajelo lima kanaŋonzi rua simo, sisaja kelekele sakamao lima kanaŋo rua ḥana sizavarunzi tamâta kâ. Aku lâ zo ḥana vetâŋa sakamao ḥinde ma marumbu lâ, ngineŋga Maro Kindeni ne wisi-nâna ma marumbu ndo lâ. ²Ngineŋga naŋa amora kelekele tonge itogo tâi ḥalae mine, muŋga siveta lâ nduŋgu tava yââ. Aku tamâta pindle nde simandi tâi ḥinde pwali, kinzi ḥinde muŋga sipole kazâŋa kala sipolenzi ḥgoa ḥgoi ḥinde tava i ne pareŋa-mâsi wa i ḥna ne kambwaje wa. Kinzi tamâta ḥinde taitu-taitu sisaja kelekele tonge ḥana wâŋgiŋa kâ, ḥinde munga Maro Kindeni ilanzi. ³Kinzi simo siwâŋgi wâŋgiŋa tonge. Wâŋgiŋa ḥinde nde Maro Kindeni ne wurâta tamâta Mose kuku Lama rua nenzi wâŋgiŋa. Wâŋgiŋa ḥinde nde mine;

“Maro ḥalae Kindeni, noko Walo Tamwata. Vetâŋa ḥalaŋala rârâni noko kuveta ḥinde ande ara ndo. Noko kumo pwai koipu ḥalae panzi tamâta rârâni, aku noko ne vetâŋa rârâni nde sondo ku mao kanaŋo. ⁴Maro ḥalae, noko simbo nâ kumo sapâŋa. Mine kala tamâta ḥgu ndoni ma simege ḥnanano ku sisuka noko ḥna kâki. Tamâta ḥgu ndoni ma simâ sipare tukunzi ‘pano, ḥana tu noko ne vetâŋa sondo nde ipâŋga nia yo lâ.’”

⁵Kinzi siwâŋgi wâŋgiŋa ḥinde marumbu lâ, ngineŋga naŋa amora kilo, aku amora Maro Kindeni ne luma sapâŋa i kawa maa ikeno. Luma sapâŋa ḥinde nde ḥana itula Maro Kindeni kawa ḥgu mao pwataki kâ. ⁶Anja

ajelo lima kanajonzi rua ḥinde nde sipile luma sapâŋa ku siyâti simâ pa nia yo. Kinzi ajelo ḥinde sisaja kelekele sakamao lima kanaajo rua ḥana sizavarunzi tamâta kâ. Kinzi sipita lalava pâne ara ndo, aku lalava ḥinde salaga ndo. Aku silelea lalava mota munja sisuta lâ kaimbo “gol” ipono kondondonanzi tona. ⁷Ḥineŋga kelekele ḥapa vianzi kâ ḥinde tonge nde ikai kondo “gol” lima kanaajo rua, aku kondo tonge ilanzi ajelo lima kanajonzi rua ḥinde taitu-taitu. Aku Maro Kindeni, inani ḥana imo via ku imo nâ, ande i ne wisi-nâna nde ipipi ndo ikeno lâ kondo lima kanaajo rua ḥinde ilonzi. ⁸Ḥineŋga Maro Kindeni ne sinâla tava ne walo ḥalae nde iveta mundo ipâŋga ku ipipi ndo lâ i ne luma sapâŋa ilo. Mine kala tamâta tonge ikura ḥana ilâ luma sapâŋa ilo tia ndo lee, ikura lâ zo ḥana kinzi ajelo lima kanajonzi rua ḥinde ma siveta nenzi wurâta ḥana sizavarunzi tamâta kâ marumbu lâ.

Kinzi ajelo sipaliŋi Maro Kindeni ne wisi-nâna ndue lâ tâno kulu

16 ¹Ḥineŋga naŋa alojo sarawâŋa ḥalae tonge iyoka pa Maro Kindeni ne luma sapâŋa imâ panzi ajelo lima kanajonzi rua ḥinde. Aku ḥuga imâ panzi mine tu, “Miki kakai kondo lima kanaajo rua ḥinde Maro Kindeni ne wisi-nâna ipipi ikeno ilo, aku kalâ kapalinji ndue lâ tâno kulu.”

²Ḥineŋga ajelo tonge ilâ ipalinji ne kondo ndue lâ tâno kulu, aku mbwatakâe kaika kie-kie sakamao ndo ipâŋga lâ tamâta pindle tininzi, kinzi ḥinde munja sikai ḥgoa ḥgoi ne mâsi kilala lâ tininzi ku uru sipare tukunzi pa i ne pareŋa-mâsi.

³Ḥineŋga ajelo tonge kala ilâ ipalinji ne kondo ndue lâ tâi ilo, aku tâi nde ipalele ipâŋga itogo mateŋa tamâta seenzi mine. Ḫineŋga inja rârâni sitavanzi kelekele ndoni simo vianzi lâ tâi ilo, ande sipamateteu lâ.

⁴Ḥineŋga ajelo tonge kala ilâ ipalinji ne kondo ndue lâ lââ ḥalaŋala wa lââ sâko keve ilonzi, aku lââ rârâni ḥinde nde ipalele ipâŋga see.

⁵Ḥineŋga naŋa alojo ajelo tonge, inani uru ikai katonâŋa panzi lââ rârâni, ande iporo mine tu, “Maro Kindeni, noko singani kumo, kala ḥine noko kumo mine nâ. Noko Sapâŋa Tamwata, aku noko kupare nia panzi tamâta simo tâno kulu marumbu lâ. Vetâŋa rârâni noko kupatea tu kuveta panzi, ande vetâŋa ḥinde nde sondo ndo. ⁶Kinzi tamâta ḥinde munja sipunzi noko ne tamâta sitavanzi noko ne ḥuga-tulâŋa tamâta, sipunzi pâta simâte lâ. Kala ḥine noko pwatu see ḥinde itaulo panzi tamâta sakamao ḥinde tu sinu kâ, aku noko ne vetâŋa sondo ḥine nde iyoke nenzi vetâŋa soki munja siveta ḥinde.” ⁷Ḥineŋga naŋa alojo sarawâŋa tonge iyoka pa patarawâŋa nia imâ mine tu, “Mao nâ! Maro ḥalae Kindeni, noko Walo Tamwata, noko uru kupare nia panzi tamâta ḥana nenzi vetâŋa kâ, aku noko ne pareŋa-nia ḥinde nde mao ku sondo ndo!”

⁸ ॥Jineŋga aŋelo tonge kala ilâ ipaliŋi ne kondo ndue lâ kari kulu, aku

Maro Kindeni isâu pa kari ne yââ ŋjiji kaika ndo tu ilâ kananzi tamâta.

⁹ Kari mata ipâŋga nâna ŋalae ndo,aku kananzi tamâta pâta kanajo.

Mine kala siporo ŋgua pavaligija pa Maro Kindeni, ŋana tu i ikai poe pa kelekele sakamao ŋinde kâ. Andeta tamâta ŋinde tininzi pwâka tu sipalele ilonzi kalonzi ku sipanea i ŋa.

¹⁰ ॥Jineŋga aŋelo tonge kala ilâ ipaliŋi ne kondo ndue lâ ŋgoa ŋgoi ŋinde ne saŋonâja nia kulu,aku kondoma ipâŋga ku ituranzi ŋgoa ŋgoi ne tamâta ŋgu rârâni. Nâna ŋalae tina nde ilâ ipâŋga panzi lâ. Mine kala simo siŋiri memelanzi. ¹¹ Tamâta ŋinde kalonzi ŋgere ŋana nenzi nâna wa mbwatakâe ŋinde munga ipâŋga lâ tininzi, ॥Jineŋga siporo ŋgua pavaligija pa Maro Kindeni, inani imo samba ilo. Andeta tininzi pwâka tu sipalele ilonzi kalonzi ŋana sipile vetâŋa soki uru siveta ŋinde.

¹² ॥Jineŋga aŋelo tonge kala ilâ ipaliŋi ne kondo ndue lâ Yufretis Lââ ŋalae kulu,aku lââ mâsa-mâsa lâ, ŋana iveta nzâla panzi koipu ŋalanjala rârâ ma soka pa mbwera kâ simâ.

¹³ ॥Jineŋga naŋa amoranzi koroani saka ŋato simâ ſipâŋga. Kinzi sitogonzi piri-piri mine. Tonge nde iyoka pa mwâta ŋalae kawa ilo iyâti imâ, aŋga tonge nde iyoka pa ŋgua-tulâŋa tamâta lajeja kawa ilo iyâti imâ. ¹⁴ Kinzi koroani saka ŋinde uru siveta mâsi kaika ŋalanjala. Kinzi silâ panzi koipu ŋalanjala pa nia ndoni lâ tâno kulu. Kinzi nenzi wurâta nde ŋana sisowe koipu ŋalanjala ŋinde ilonzi kalonzi, ŋana kinzi ma sikainzi zugu tamâta simâ ſipasau lâ taitu. ॥Jineŋga zugu tamâta ŋinde ma silâ siveta paraŋa pa Maro Kindeni, i Walo Tamwata, lâ i ne zo ŋana ipare nia panzi tamâta kâ.

¹⁵ Maro ŋalae iporo mine tu, “Miki kaloŋo ŋga; naŋa ma amâ walele nâ, itogo panawe tamwata uru imâ mine. Tamâta ea ika mâsa ku io ne pasawaŋa ndue ikeno i tini laiti, ŋana i ma ikura tu isawa walele nâ, ande tamâta ŋinde ma indeka, ŋana tu i ma iyoka wulo-wulo nâ lâ tamâta naonzi, ande tia. Aku kinzi ma sikura tu simora i ne majeti, ande tia.”

¹⁶ ॥Jineŋga koroani saka ŋinde nde sigonanzi koipu ŋalanjala simâ ſipasau lâ nia tonge, ſipatu ŋa lâ Hibru ŋgua mine tu, “Armagedon”.

¹⁷ ॥Jineŋga aŋelo tonge kala ilâ ipaliŋi ne kondo ndue lâ nia maa,aku sarawâŋa kaika tonge nde iyoka pa saŋonâja nia ikeno Maro Kindeni ne luma sapâŋga ilo ŋinde imâ. Aku ŋgua imâ mine tu, “Kala marumbu lâ!”

¹⁸ ॥Jineŋga loloa salaga ilâ wa imâ wa,aku nduŋeja ŋalae tina ipâŋga.

Mbamba ipu,aku ogigi ririŋo ŋalae. Ogigi ŋinde nde ŋalae ndo,aku ogigi kie mine muŋga ipâŋga panzi tamâta simo tâno kulu, ande tia. ¹⁹ ॥Jineŋga Babilon lawea ŋalae nde ipwa pwataki mo ŋato,aku tamâta ŋgu ndoni nenzi lawea ŋalanjala nde zavaruŋa ndo. Maro Kindeni kalo ŋgere ŋana

tamâta simo Babilon lawea ɳinde nenzi vetâŋa soki kâ, aku ipaliŋi ne wisi-nâna ɳalae tina ilâ pa lawea ɳinde, itogo ipaliŋi waini lâ kâmba ilo mine. ²⁰Ijineŋga sia rârâni sipile nianzi ku sikâwa silâ marumbu lâ. Aku tuu rârâni kala naonzi tia mine nâ. ²¹Aku mira “ais” ɳalaŋala rârâ nde soka pa nia maa simbe sindue itogo karâzi mine panzi tamâta lâ tâno kulu. Mira “ais” ɳinde rârâni taitu-taitu ne malia nde ikura malia tamâta rua kanajo saŋao (50) mine. Mira “ais” ɳinde nde iyaulanzi tamâta ndo. Mine kala kinzi siporo ɳgua pavaligija pa Maro Kindeni, ɳana tu isupwa mira “ais” sakamao ɳinde imâ panzi.

**Maro Kindeni ipare nia pa Babilon lawea, lawea
ɳinde itogo taine itambira tini potomule**

17 ¹Ijineŋga aŋelo tonge imâ pa naŋa. I nde tonge lâ kinzi aŋelo lima kanaŋonzi rua ɳinde sisaya kondo lima kanajo rua. Imâ ku ipai naŋa tu, “Noko kumâ. Naŋa ma atula Maro Kindeni ne vetâŋa tonge pano. I ma ipare nia pa nzâla taine ɳalae, inani kala uru isaŋona lââ ɳalaŋala tininzi laiti.^f ²Kinzi koipu ɳalaŋala lâ tâno kulu munŋga sipalulua tininzi potomule kuku taine ɳinde. Aku mine nâ, kinzi tamâta lâ tâno kulu kala siveta vetâŋa sakamao ndainani kuku i, aku vetâŋa ɳinde ivetanzi sipâŋga kapa, itogo tamâta idauda mine.”

³Ijineŋga Koroani Sapâŋa ipaŋando naŋa ndo lâ, aku aŋelo ɳinde ikai naŋa alâ pa nia bilimu tonge. Aku lâ nia ɳinde, naŋa amora taine tonge isaŋona ɳgoa ɳgoi tonge kumbu. ɳgoa ɳgoi ɳinde tini nde ɳini, aku ɳoa sakamao rârâ ikeno lâ i karae tini. ɳoa ɳinde nde ɳana iveta ɳgua pavaligija kie-kie papa Maro Kindeni kâ. ɳgoa ɳgoi ɳinde i kulu lima kanaŋo rua keno, aŋga kulu tando saŋao nde simandi i kulu. ⁴Taine ɳinde isawa pasawaŋa ɳini pinde, aku isinga siŋgâra arara rârâ lâ tini, mira “gol” wa mira arara mâsi ɳgere-ɳgere wa mbote-mbote wa. Siŋgâra rârâni ɳinde nde kulu ɳalae tina. Aku isaŋa kâmba “gol” tonge lâ mbalau, aŋga vetâŋa sâmbu sakamao kie-kie nde pipi pâŋga ndo lâ kâmba ɳinde ilo. Ijinde nde itogo i ne mâsi ɳana itambira tini potomule kâ ne muso. ⁵Anja kinzi munŋga siŋgere ɳoa tonge lâ taine ɳinde ndamwa, itogo ɳgua paveâŋa tonge. ɳoa ɳinde nde mine, “Babilon lawea ɳalae, i nde nzâla taine rârâni tinanzi mao, aku i munŋga ipulianzi tâno ɳine ne vetâŋa sakamao ndoni sipâŋga.” ⁶Taine ɳinde munŋga ipunzi Maro Kindeni ne tamâta pâta simâte, kinzi ɳinde uru kalonzi tawana Yesu ku situla i parina. Aku taine ɳinde munŋga inu tamâta ɳinde seenzi, aku ɳinde iveta i ipâŋga kapa, itogo tamâta inu lââ kaika ku idauda mine. Naŋa matâŋgu amora ɳinde, aku wisiŋgu motutu lâ.

⁷Ijineŋga aŋelo ɳinde ikasoŋa naŋa mine tu, “Mana mana ɳga noko wisi motu mine, a? Taine ɳinde, aŋga ɳgoa ɳgoi ɳinde isaŋona kumbu, i

^f 17:1 Ijine nde ɳgua tambirâŋa ɳananzi Maro Kindeni ne kazâŋa tamâta.

kulu lima kanaajo rua wa kulu tando sajao wa, ande kelekele ɻinde nde itogo mâsi paveâŋa. Kala ɻine naŋa ma atula mâsi ɻine ne duvi pwataki pano. ⁸Ngøa ɻgoi noko kumora ɻinde, ande i mun̄ga imo via, aŋga zo ɻine imo via tia. Andeta muli, ɻineŋga i ma ipile mbâŋa ɻalae ɻinde, ne lambu tia, ku ma ikâki imâ ţâta. ɻineŋga kinzi ma sizavaru i ndo lâ. Tamâta rârâ lâ tâno kulu ma simora ɻgoa ɻgoi ɻinde. Kinzi tamâta ɻinde ɻanzi ɻandai ikeno lâ via ne pepa tini lâ zo mungâŋa Maro Kindeni ipulia tâno ipâŋga tia yo. Kinzi ma simora i, aku ma wisinzi motutu, ɻana tu mun̄ga i imo via, kala ɻine imo via tia, aŋga muli nde i ma imâ ipâŋga.

⁹Tamâta ea nenzi ilo-kalo ara, ande kinzi ɻinde nâ sikura tu sisama mâsi ɻine kilala sondo. Kulu lima kanaajo rua ɻinde nde sitogonzi tuu lima kanaajo rua, tuu ɻinde taine uru isajona kulu. ¹⁰Aku mine nâ, kulu lima kanaajo rua ɻinde nde sitogonzi koipu ɻalaŋala lima kanaŋonzi rua. Kinzi lima nde simâte lâ, aŋga tonge nde imo via yo, aŋga tonge nde ɻandai imâ ipâŋga ɻga. Lâ zo ɻana koipu ɻalae ɻinde ma imâ ipâŋga tâno kulu, ande Maro Kindeni ipatea tu koipu ɻinde ma ikai poe ikura zo mbuku taitu nâ. ¹¹Aŋga ɻgoa ɻgoi ɻinde, ina mun̄ga imo via, kala ɻine imo via tia, ande i itogo koipu ɻalae tonge. I nde koipu ɻalaŋala lima kanaŋonzi rua ɻinde nawalanzi, aku i ma ilâ pa zavaruna nia.

¹²Aŋga kulu tando sajao ɻinde mun̄ga kumora simandi ɻgoa ɻgoi ɻinde kulu, ande sitogonzi koipu ɻalaŋala sajao. Kinzi ɻinde sipâŋga koipu tia yo, andeta muli ma sikai walo ɻalae kuku ɻgoa ɻgoi ɻinde, ku ma simo koipu ɻalaŋala ikura zo mbwana-mbwana nâ. ¹³Kinzi koipu ɻalaŋala ɻinde ma sio ilonzi kalonzi ilâ taitu, ku ma sio warakanzi nenzi kaika wa walo ndoni ilâ pa ɻgoa ɻgoi. ¹⁴Kinzi ma siveta paraŋa kuku Lama, andeta Lama ma ipolenzi ndo, ɻana tu i imo Maro ɻalae panzi maro rârâni, aku imo Koipu ɻalae panzi koipu ɻalaŋala rârâni. Aku tamâta pinde ma simo kuku Lama, kinzi ɻinde i tamwata mun̄ga ipateanzi ku isarawanzi lâ. Kinzi ɻinde uru sipono muli sondo papa i.”

¹⁵ɻineŋga aŋelo ɻinde iporo pa naŋa kilo mine tu, “Noko mun̄ga kumora lâ ɻalaŋala pinde, nzâla taine ɻalae uru isajona tininzi laiti ɻinde. Lâ ɻinde nde sitogonzi tamâta ɻgu rârâni simo tâno ndoni, nenzi ɻgua piti-piti wa tininzi kie-kie wa. ¹⁶Aku ɻgoa ɻgoi mun̄ga kumora ɻinde ma ilâ taitu kunzi kulu tando sajao, ku ma sikai kazâja pa nzâla taine ɻinde,aku ma siyaula i ndo lâ. Kinzi ma sikai i ne pasawaŋa ndoni piti lâ i tini, kala i ma imo tini kaa nâ, ɻineŋga kinzi ma sika i mbatu ku ma simomo i karae lâ yââ kulu kana lâ. ¹⁷Maro Kindeni tamwata ma ilo-kalo ilanzi koipu ɻalaŋala ɻana siveta vetâŋa ɻinde, ikura i mun̄ga ipatea mine. Mine kala kinzi ma sio ilonzi kalonzi ilâ taitu,aku ma sio warakanzi nenzi kaika wa walo ndoni ilâ pa ɻgoa ɻgoi ɻinde. Kinzi ma siveta mine lee, ikura lâ zo ɻana Maro Kindeni kawa ɻgua ma ipâŋga kanaajo lâ. ¹⁸Aŋga taine noko mun̄ga kumora ɻinde nde itogo lawea ɻalae ɻinde uru imo mbâna-mbâna panzi tâno ɻine ne koipu ɻalaŋala rârâni.”

Babilon lawea nde zavaruja lâ

18 ¹Ngine ilâ lâ, ninenja na ja amora aje lo tonge ipile samba ku
indue imâ. I ne walo ñalae ñinde,aku i tini nde salaga isinala
tâno ndoni.

²Aku isarâwa kawa kâki ñalae ndo mine tu, “Babilon lawea ñalae nde
zavaruja lâ! Mao nâ, i zavaruja ndo lâ! Kala ngine Babilon ipânga koroani
saka nenzi lawea,aku ipânga kinzi barâwe nianzi. Aku sii sakamao kie-
kie simo ndaina ton a,kinzi sii rârâni ñinde uru sika tamâta mbatunzi.

³Zavaruja ngine nde duvi mine; tamâta ñgu ndoni munja sipalulua
tininzi potomule kuku lawea ñinde,aku nenzi vetâja ñinde ivetanzi
sipânga kapa, itogo tamâta inu lââ kaika ku idauda mine. Aku kinzi
koipu ñalañala lâ tâno kulu kala sipalulua tininzi potomule kuku i mine
nâ. Kinzi tamâta rârâni uru ilonzi ñalae konja pa kelekele arara nâ. Mine
kala tamâta ñinde uru sikai nenzi kelekele silâ ñana sipako kâ, ande kinzi
sikai mbaliña rârâ ñana lawea ñinde ne ilo-kalo potomule kâ.”

⁴Ngine ngena alojo sarawâja tonge iyoka pa samba imâ mine tu,
“Miki nanenju tamâta, kapile lawea ñinde ku kayâti kamâ nia yo. Tia
ma miki kaveta kiesaka itogo i uru iveta mine,aku Maro Kindeni ne
pareja-nia ma imâ pa miki ton a. ⁵I ne kiesaka nde sipasenje nâ sikâki
silâ lee sikatu samba tini puu,aku Maro Kindeni kalo ñgere ñana lawea
ñinde ne vetâja potomule kâ.” ⁶Ngine ngena sarawâja ñinde imâ kilo mine
tu, “Miki kalomi ñgere ñana vetâja potomule rârâni i munja iveta ñinde,
aku kakatu vetâja kie mine papa. Ambo i munja iveta vetâja potomule
taitu pam i, ande miki ma kaveta vetâja rua kilo itaulo papa i. Ambo i
munja iveta miki kanu lââ pinde ne makisa kaika mwasa, ande ara, miki
kala ma kaveta i inu lââ pinde ne makisa kaika ndo. ⁷I munja ipasuka
taine tini ku itambira mbaliña ñana iveta vetâja ndia i ilo papa ñinde.
Aku mine nâ, miki ma kakatu nâna wa malia itaulo papa i, ipakura kuku
i ne vetâja munjgâja ñinde,aku kaveta i ita pâta kanaajo. I uru iporo lâ
i taine ilo mine tu, ‘Na ja nde koipu taine ñalae,aku uru asajona koipu
ñalae ne sajonâja nia. Na ja ñandai atogo taine mwala kala amo kaa nâ,
ande tia. Aku na ja ma kalongu sukâja itogo taine kalonzi sukâja ñalae
ñananzi kaiwanzi simâte lâ, ande tia ndo.’ ⁸Mine kala vetâja kie-kie
sakamao ndo ma ipânga papa i walele nâ. Pukona kie-kie wa kalo-sukâja
ñalae wa putole ñalae ma imâ ipânga papa i. Ngine ngena Babilon lawea
ñinde ma yââ kana ndo lâ, ñana tu Maro ñalae Kindeni, i Walo Tamwata,
ande ipa ñgua lâ ñana i ne pareja-nia kâ.

⁹Tâno ngine ne koipu ñalañala ma simora yââ ne mundo ikâki lâ Babilon
lawea,kinzi koipu ñinde munja sipalulua tininzi potomule kuku i ku
siveta vetâja kiesaka pinde kuku i. Kinzi ma simora yââ ne mundo ñinde,
aku ma kalonzi sukâja ñalae tina,ma sipatainja wa ilonzi malia ñana wa.

¹⁰Kinzi ma matanzi simora i ikai nâna ŋalae tina mine, aku ma siruru pâta kanajo. Kinzi ma simandi malawae ku ma sisarâwa mine tu, ‘Opopo, Babilon, noko lawea ŋalae, noko ne kaika ŋalae tina! Andeta Maro Kindeni ne pareja-nia ŋana noko ne kiesaka kâ nde imâ ipâŋga walele nâ pano!’

¹¹Aku kinzi tamâta ŋinde lâ tâno ndoni uru sikai nenzi kelekele silâ ŋana sipako kâ, kinzi ŋinde ma sita wa sikai kalo-sukâŋa ŋalae ŋana Babilon lawea kâ, ŋana tu tamâta tonge ŋana iko nenzi kelekele kilo kâ, ande tia. ¹²Muŋga, kinzi tamâta lâ Babilon lawea uru sipako nenzi kelekele arara kie-kie: mira ‘gol’ wa, mira ‘silva’ wa, mira tini ŋgere-ŋgere kie-kie ne kulu ŋalae wa, mbote-mbote kulu ŋalae wa, lalava pâne anga ŋiŋi kaja-kaŋa wa, kâi kie-kie ne kuwae ara ndo wa, kelekele kie-kie muŋga siveta lâ ŋgoa ŋalae ‘elefan’ ne sajiri wa, kâi arara kie-kie ne kulu ŋalae wa, ‘baras’ ŋga ‘aini’ wa, mira ne tini mâsi wa, ¹³kâi lau kiri-kiri kie-kie ŋana iveta kâpwa mona-mona kâ wa, kâi lau kiri-kiri kie-kie ne kuwae ara ndo wa, ‘waini’ wa, kâi ‘oliv’ kanajo siŋi ara wa, puroŋa ŋga kâpwa ‘wit’ wa, bulmakao wa, lama wa, hosi tava nenzi kareta wa, kinzi tamâta pinde wa. Kelekele rârâni ŋinde, ande tamâta tonge lâ Babilon lawea ŋana iko kilo kâ, ande tia.

¹⁴Kinzi tamâta uru sikai nenzi kelekele silâ ŋana sipako kâ ŋinde ma siporo pa Babilon lawea mine tu, ‘Opopo, kelekele arara rârâni muŋga noko ilo yosi tu pwai ŋinde, ande kelekele ŋinde nde nao tia lâ. Noko ne mbaliŋa wa siŋgâra arara rârâni kala naonzi tia lâ, aku noko ma kumora kelekele ŋinde kilo, ande tia ndo.’ ¹⁵Kinzi tamâta ŋinde ma simora lawea ŋinde ikai nâna sakamao ndo, aku ma siruru pâta kanajo. Kinzi ma simandi malawae, ku ma sita wa sikai kalo-kalo ŋana, ku ma kalonzi loko. ¹⁶Kinzi ma sisarâwa mine tu, ‘Opopo, noko lawea ŋalae! Noko muŋga kupita lalava arara nâ, lalava pâne wa ŋiŋi kaja-kaŋa wa. Aku noko muŋga kusiŋgara mira arara nâ lâ tini, mira “gol” wa, mira tini ŋgere-ŋgere kie-kie ne kulu ŋalae wa, mbote-mbote wa. ¹⁷Andeta walele nâ noko ne mbaliŋa ŋinde ndoni nde naonzi tia lâ.’

Aku wâŋga ŋalaŋala nenzi poe tamâta, sitavanzi nenzi wurâta tamâta wa, kinzi tamâta rârâni uru sipâンza lâ tâi kulu wa, kinzi tamâta rârâni uru sikai wurâta ŋana mbaliŋa kâ lâ tâi kulu wa, kinzi tamâta ŋinde kala ma simandi malawae. ¹⁸Kinzi ma simora yâne mundo ikâki lâ Babilon lawea, ŋineŋga ma siporo mine tu, ‘Mungani, aku imâ lee ipâŋga lâ ŋine, ande lawea ŋalae tonge ipakura kuku Babilon lawea, ande tia ndo!’ ¹⁹Tamâta ŋinde ma siliŋi tâno ne gawura kâki kulunzi ŋana itula nenzi kalo-sukâŋa pwataki kâ. Kinzi ma sipataiŋa, matanzi sulu ndue, aku ma sisarâwa mine tu, ‘Opopo, noko lawea ŋalae! Muŋga, kinzi tamâta pinde uru sikai wurâta ŋana mbaliŋa kâ lâ tâi kulu, ande kinzi ŋinde rârâni nde sipâňga mbaliŋa warakanzi ŋana noko ne mbumbu kâ! Andeta walele nâ, ande noko nao tia ndo lâ!’

²⁰ Miki tamâta rârâni kamo samba ilo, ande miki kandeka ñana lawea ñinde ne zavaruña kâ! Miki tamâta rârâni uru kapono muli sondo pa Maro Kindeni, aŋga miki pâri-tamâta, aŋga miki ñgua-tulâŋa tamâta, miki rârâni kandeka nâ! Ñana tu Maro Kindeni kalo ñgere ñana vetâŋa rârâni lawea ñinde munja iveta pa miki, ande kala ipare nia papa lâ, ikura lawea ñinde ne vetâŋa potomule mine.”

²¹ Ñgua ñinde rârâni marumbu lâ, ñineŋga aŋelo tonge, i ne walo kaika, ande ikai mira ñalae tonge kâki ku itambira ilâ indue tâi ilo. Mira ñinde ne malia nde ñalae tina. Ñinenga aŋelo ñinde iporo mine tu, “Maro Kindeni ma iveta vetâŋa kaika mine nâ papa noko Babilon lawea. I ma izavaruno, kala noko ma nao tia lâ! ²² Mine kala tando kie-kie nenzi nduŋeja ma ipâŋga kilo lâ noko ne ñgumbi ilo, ande tia ndo. Aku wâŋgiŋa tonge kala ma ipâŋga kilo tia mine nâ. Aku wurâta tamâta tonge ma iveta wurâta ñana mbaliŋa kâ kilo lâ noko ne ñgumbi ilo, ande tia ndo. Aku mira ma iveta nduŋeja kilo ñana ipopo kâpwa ‘wit’ vâsa kâ, ande tia ndo. ²³ ‘Lamu’ ne sinâla ma ipane nia kilo lâ noko ne ñgumbi ilo, ande tia ndo. Aku taine kuku tamâne rua nenzi pakâeja ma ipâŋga kilo tia mine nâ. Munja, tamâta pinde uru sikai nenzi kelekele silâ ñana sipako lâ noko ne ñgumbi ilo, aku tamâta ñinde ñanzi ñalae ndo, sipolenzi tamâta ñalaŋala rârâni lâ tâno kulu. Aku noko munja kuveta nzâmbé sakamao kie-kie ñana kulajenzi tamâta lâ nia ndoni.” ²⁴ Lawea ñinde munja ipunzi ñgua-tulâŋa tamâta pâta simâte, aku ipunzi tamâta ñinde uru sipono muli pa Maro Kindeni simâte mine nâ, kinzi ñinde munja simo lâ nia ndoni lâ tâno kulu. Maro Kindeni ipare nia papa lawea ñinde ñana tamâta sondo ñinde rârâni nenzi mateŋa kâ.

Kinzi tamâta sindeka ñana Babilon lawea zavaruña kâ

19 ¹ Ñinde ilâ lâ, ñineŋga naŋa aloŋo nduŋeja ñalae tina ipâŋga lâ samba ilo, itogo tamâta ñgu ñalae kawanzi pakâe-pakâe mine. Aku sisarâwa mine tu,

“Tapanea Maro Kindeni ña! I nde kinda nenda Yautâŋa Tamwata! I ña ñalae ndo, aku ne walo kaika nde ñalae tina! ² Maro Kindeni ne vetâŋa ñana ipare nia panzi tamâta kâ, ande mao ku sondo ndo. I ipa ñgua ñana ipare nia pa nzâla taine ñalae, inani kala munja iyaulanzi tamâta ndoni lâ tâno kulu ñana i ne vetâŋa potomule kie-kie kâ. Taine ñinde ne soki ñalae ñana ipunzi Maro Kindeni ne wurâta tamâta pâta simâte. Mine kala Maro Kindeni ipare nia papa i marumbu lâ.”

³ Ñineŋga kinzi sisarâwa kilo mine tu,

“Tapanea Maro Kindeni ña! Yââ kana lawea ñalae ñinde kala ne mundo kâki, ma ikâki mine ku imo nâ!”

⁴ Aku kinzi aŋelo mbâna-mbâna 24, sitavanzi kelekele ñapa vianzi kâ ñinde, ande kinzi rârâni sipare tukunzi ku sipanea Maro Kindeni, ina

isañona koipu ñalae ne sajónâja nia. Kinzi sisarâwa mine tu, “Mao nâ! Tapanea Maro Kindeni ña!”

⁵ Iñineŋga sarawâja tonge nde iyoka pa Maro Kindeni ne sajónâja nia imâ mine tu, “Miki Maro Kindeni ne wurâta tamâta rârâni, miki tamâta ñalaŋala wa tamâta kaa kaa wa, miki ñinde uru kamege ñana i kâ, ande miki rârâni ma kapanea nenda Maro Kindeni!”

Lama ne waiña pakâeŋa kâ ne kâŋa-nuŋa ñalae ipâŋga

⁶ Iñineŋga naŋa alojo nduŋeŋa tonge, itogo tamâta ñgu ñalae tina sisuŋa kawanzi mine. Nduŋeŋa ñinde itogo lâ ñalae isonja ndue ne nduŋeŋani, aku itogo mbamba ipu kaika mine. Kinzi sisarâwa kaika siporo mine tu,

“Tapanea Maro Kindeni ña! Kinda nenda Maro ñalae Kindeni, i Walo Tamwata, ande imo Maro ñalae! ⁷Kala ñine kinda ilonda ara ku tandeka ñalae tina,aku tapanea i ña. ñana tu Lama ne zo ñana ikâe kâ nde imâ ipâŋga lâ,aku i kaiwa iluku lâ kala imo io tini ñana. ⁸Maro Kindeni pasawaŋa kananjeti tonge ilua pakâeŋa taine ñinde ñana isawa lâ tini kâ. Pasawaŋa ñinde nde pâne ndo,aku muso tonge keno tini tia ndo.”

(Pasawaŋa kananjeti ñinde nde itogo vetâja ara Maro Kindeni ne tamâta uru siveta.)

⁹ Iñineŋga aŋelo ñinde ipai naŋa tu, “Noko kungere ñgua mine lâ pepa tini: ‘Tamâta ñinde Maro Kindeni munja isarawanzi tu ma sika kâŋa-nuŋa ñalae ñana Lama ne waiña pakâeŋa kâ, kinzi tamâta ñinde ma sindeka.’” Aku ipai naŋa kilo mine tu, “Ñgua ñine nde Maro Kindeni kawa ñgua mao.”

¹⁰ Aŋelo iporo mine lâ, iñineŋga naŋa atundu ndue i kie tini laiti ñana apanea i kâ. Andeta ipai naŋa mine tu, “Noko kuveta mine ndimo! Naŋa kala nde noko nuwala wurâta tamâta, tavanzi noko ninambwe ñinde kalonzi tawana Yesu kawa ñgua. Noko ma kupanea Maro Kindeni simbo nâ! Ñgua rârâni Yesu munja iporo itula ñinde, ande ñana igagati tamâta ilonzi kalonzi ñana situla i parina.”

Yoane imora tamâta tonge isañona hosi pâne tonge kumbu

¹¹ Iñineŋga naŋa amora samba ipwa,aku amora hosi pâne tonge imandi naongu. Aŋga tamâta tonge nde isañona hosi ñinde kumbu, i ña mine tu, “Naŋa uru aveta ikura nanenju ñgua pâŋa mine”, aŋga i ña tonge ikeno mine tu, “Naŋa uru aveta vetâja mao nâ”. I uru iveta vetâja sondo nâ, lâ zo ñana ipa ñgua ñana ipare nia panzi tamâta kâ, aŋga lâ zo ñana iveta paraŋa kâ tona. ¹²I mata nde itogo yââ mela-mela mine,aku ikundu koipu ñalaŋala nenzi loki-loki arara rârâ ñinde lâ kulu. Aku ñgua ngereŋa tonge ikeno lâ i tini. Ñgua ñinde nde ñoa tonge,aku i tamwata simbo nâ

isama ɲoa ɻinde kilala. Kinzi tamâta sikura tu sisama ɲoa ɻinde kilala, ande tia. ¹³I isawa pasawaŋa luandondo ara tonge lâ tini, aku tamâta seenzi ikeno pasawaŋa ɻinde tini. Kinzi sipatu i ɣa mine tu, “Maro Kindeni Kawa ɭguá”. ¹⁴Aku naŋa amoranzi samba ne zugu tamâta soka i muli simâ. Kinzi zugu tamâta ɻinde taitu-taitu nde sisajona nenzi hosi pâne kumbunzi. Kinzi sisawa pasawaŋa pâne ara ndo lâ tininzi, kala salaga-salaga ndo. ¹⁵Pila kazâŋa kâ tonge, mata âla mwasina, ande ikeno tamâta iyoka imuŋga panzi ɻinde kawa ilo. Pila ɻinde nde ɣana ipunzi tamâta ɭgu lâ tâno kulu kâ. “I ma ikai poe kaika ndo panzi tâno tamâta rârâni.” Maro Kindeni Walo Tamwata ne wisi-nâna ɣalae tina nde ikeno panzi ne kazâŋa tamâta ɻinde. Mine kala i ma ipalenzi pâta, itogo tamâta sipale waini kanajo lâ kondo ɣalae ilo mine. ¹⁶Aku ɭguá ɭgerena pinde nde ikeno lâ tamâta ɻinde ne pasawaŋa luandondo ɻinde tini, aku ikeno i kie tini mine nâ. ɭguá ɻinde nde ɲoa tonge, aku ikeno mine tu, “Naŋa amo Koipu ɣalae panzi koipu ɣalaŋala rârâni, aku amo Maro ɣalae panzi maro rârâni”.

¹⁷ɭineŋga naŋa amora aŋelo tonge imandi kari tini laiti. I isarâwa kaika panzi sii rârâni uru silou lâ nia maa, aku ipainzi mine tu, “Miki rârâni kamâ taitu ɣana kaka Maro Kindeni ne kâŋa-nuŋa ɣalae kâ! ¹⁸Miki ma kaka tamâta rârâ mbatunzi, kinzi koipu ɣalaŋala wa, kinzi zugu tamâta nenzi koipu wa, kinzi tamâta kaika wa, kinzi zugu tamâta uru sisajona hosi kumbunzi wa. Aku miki ma kaka zugu tamâta ɻinde nenzi hosi mbatunzi tona. Miki ma kaka tamâta rârâni mbatunzi, kinzi tamâta uru siveta wurâta koa tia nâ wa kinzi tamâta uru sikai mbumbu lâ nenzi wurâta tini wa, kinzi sugarai tamwatanzi wa kinzi mbaliŋa warakanzi wa.”

¹⁹ɭineŋga naŋa amora ɭgoa ɭgoi ɻinde. I imo kunzi tâno ne koipu ɣalaŋala sitavanzi nenzi zugu tamâta. Kinzi simâ taitu sipasau lâ ɣana sipara kuku tamâta ɻinde isajona hosi kumbu tavanzi i ne zugu tamâta. ²⁰Aku marumbu. Tamâta ɻinde ilâ ikale ɭgoa ɭgoi kaika lâ, aku ikale ɭguá-tulâŋa tamâta lajeŋa ɻinde kaika tona, inani kala muŋga ikai ɭgoa ɭgoi ndamwa ku iveta mâsi kaika ɣalaŋala pinde. ɣana ɭguá-tulâŋa tamâta lajeŋa ɻinde ne vetâŋa ɻinde kâ, ande i muŋga ilajenzi tamâta pinde, kala sikai ɭgoa ɭgoi ne mâsi kilala lâ tininzi ku sipare tukunzi pa i ne pareja-mâsi tona. Andeta tamâta ɻinde ikainzi ɭgoa ɭgoi kuku i ne ɭguá-tulâŋa tamâta lajeŋa ɻinde kâki, aku itambiranzi sindue silâ yââ ɣalae ne mbââ ilo, nia ɻinde mira ndimoro ipipi lâ ikeno ilo ku imo kana nâ.

²¹ɭineŋga tamâta isajona hosi kumbu ɻinde nde ikai pila ɻinde muŋga ikeno i kawa ilo, aku ipunzi ɭgoa ɭgoi ne zugu tamâta ndoni sipamateteu marumbu lâ. Aku kinzi sii rârâni sika tamâta ɻinde rârâni mbatunzi lee kapwanzi pupuro ndo.

**Kinzi wâlo kaika nâ sipa Sadana kaika ikura
mbwera tamâta tamâta (1,000)**

20 ¹Aku na ja amora ajelo tonge ipile samba ku indue imâ. Ajelo ḥjinde ikai “ki” tonge lâ mbalau ilo. “Ki” ḥjinde nde ḥjana mbââ ḥjalae, ne lambu tia ḥjinde. Aku isaja wâlo kaika ḥjalae tonge tona.

²Ajelo ḥjinde ilâ ku ikale mwâta ḥjalae ḥjinde kaika. Ina mwâta singa ndainani uru imo koroani saka nenzi koipu ḥjalae, i ḥjana Sadana.

Ḥjinenga ajelo ḥjinde ipa mwâta kaika lâ wâlo ḥjinde. Mwâta ma imo mine lee ikura lâ mbwera tamâta tamâta (1,000). ³Ḥjinenga ajelo itambira mwâta indue ilâ mbââ ḥjalae ne lambu tia ḥjinde ilo. Ḥjinenga ajelo isae mbââ ne nzâla, ku ipa giri lâ. Mine kala Sadana ma ikura tu ilajenzi tamâta kilo tia lee, mbwera tamâta tamâta (1,000) ḥjinde marumbu lâ ḥnga. Ḥjinenga kinzi ma siyau te i piti, ikura Maro Kindeni ne pateârja mine, aku Sadana ma iyoka ilâ wa imâ wa ikura zo mbwana-mbwana nâ.

⁴Aku na ja amora sajonârja nia pinde sitogo koipu ḥjalajala nenzi sajonârja nia mine, ande ḥngua-samârja tamâta pinde sisajona kulu. Aku na ja amora tamâta rârâ korananzi tona, kinzi kalo-tawana tamâta ḥjinde munga simandi kaika ḥjana situla Yesu parina wa Maro Kindeni kawa ḥngua wa. Ḫjana nenzi vetârja ḥjinde kâ, ande nenzi kazârja tamâta sipunzi pâta simârja lâ. Kinzi tamâta ḥjinde ḥnandai sipaye tukunzi pa ḥngoa ḥngoi tava i ne pareja-mâsi ḥnga,aku ḥnandai sikai i ne mâsi kilala lâ mbaunzi wa ndamwanzi ḥnga. Kinzi tamâta ḥjinde simârja lâ, Ḥjinenga simandi sânda simo vianzi kilo, aku Maro Kindeni i ndamwa ilanzi ḥjana simo koipu ḥjalajala kâ. Kinzi simo koipu ḥjalajala mine nâ lâ Kirisi kalo, ikura mbwera tamâta tamâta (1,000). ⁵Pa zo ḥjinde, kinzi tamâta ḥjinde simbonzi nâ ma simandi sânda simo vianzi kilo. Mine kala kinzi ma simunja panzi tamâta ndoni ḥjana simo vianzi kilo kâ. Aku muli, mbwera tamâta tamâta (1,000) ḥjinde marumbu lâ, Ḥjinenga kinzi mateja tamâta rârâni ma simandi simo vianzi kilo tona. ⁶Kinzi tamâta ḥjinde kala simunja ḥjana simo vianzi kilo kâ, kinzi ḥjinde ma sindeka ḥjalae, ḥjana tu Maro Kindeni ipateanzu tu ma simo i ne ḥngu. Aku muli, lâ zo ḥjana Maro Kindeni ma ipare nia panzi tamâta ku ma ipunzi pâta, ande mateja ḥjinde ma ikura ḥjana izavarunzi i ne tamâta ḥjinde kâ, ande tia ndo. Kinzi ma simo Maro Kindeni kuku Yesu Kirisi rua nenzi patarawârja tamâta, ku ma simo sikai koipu ḥjalae lâ Kirisi kalo ikura mbwera tamâta tamâta (1,000).

Maro Kindeni izavaru Sadana ndo lâ

⁷Mbwera tamâta tamâta (1,000) ḥjinde ma marumbu lâ, Ḥjinenga kinzi ajelo ma sikai nzâla ḥjana mbââ ḥjalae ne lambu tia ḥjinde piti, aku Sadana ma iyâti imâ pa nia yo. ⁸Ḥjinenga Sadana ma ilâ ḥjana ilajenzi tamâta ḥngu ndoni lâ tâno kulu. Kinzi ḥngu ḥjinde ḥjanzi paveârja rua ikeno

mine tu, "Gok" anga "Magok". Sadana ma ilajenzi, ku ma igonanzi ḥana singoloa paraŋa kâ. Kinzi zugu tamâta ḥgu ḥinde kambwaŋenzi nde ḥalae ndo, itogo paulo ikeno sâwaneka ndoni mine. ⁹Kinzi ma soka pa nia ndoni lâ tâno kulu simâ, aku ma siŋge lawea ḥinde Maro Kindeni ilo ndo keno papa. Aku kinzi ma siŋgenzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni simo lawea ḥinde ilo tona. Andeta yââ ma iyoka pa samba indue imâ, ku ma kananzi zugu tamâta ḥinde rârâni sipamateteu lâ.

¹⁰Aku kinzi ajelo ma sikai Sadana, ina munja ikai lajeŋa panzi tamâta, aku ma sitambira indue ilâ yââ ḥalae ne mbââ ilo, nia ḥinde mira ndimoro ipipi lâ ikeno ilo ku imo kana nâ. Kinzi ajelo munja sitambiranzi ḥgoa ḥgoi kuku ne ḥgua-tulâŋa tamâta lajeŋa rua sindue silâ pa niani ndaina. Aku kinzi ḥato, Sadana anga ḥgoa ḥgoi anga ḥgua-tulâŋa tamâta lajeŋa, kinzi ḥinde ma sikai nâna ḥalae tina ikura kari wa mbo wa, ma simo mine ku simo nâ.

Maro Kindeni ipare nia panzi tamâta rârâni

¹¹Ḥineŋga naŋa amora Maro Kindeni isajona koipu ḥalae ne sajonaŋa nia. Sajonaŋa nia ḥinde nde ḥalae tina, aku pâne ndo. Aku tâno tava nia maa nde sipile nianzi lâ i nao ku sikâwa silâ, kala naonzi tia lâ. ¹²Ḥineŋga naŋa amoranzi tamâta rârâni munja simo vianzi, kinzi mbalinja warakanzi wa sugarai tamwatanzi wa, kinzi rârâni simandi simo koipu ḥalae ne sajonaŋa nia nao. Ḥineŋga kinzi ajelo simazara pepa pinde, ḥgua ḥana tamâta rârâni nenzi vetâŋa munja siveta ḥinde nde ikeno lâ tini. Aku simazara pepa tonge tona,aku ḥinde nde via ne pepa. Aku i ḥinde uru isajona koipu ḥalae ne sajonaŋa nia, ande i mata ilea pa ḥgua ikeno lâ pepa rârâni ḥinde tininzi. Ḥineŋga ipa ḥgua ḥana ipare nia panzi tamâta rârâni taitu-taitu, ikura vetâŋa ndia munja siveta ḥinde. ¹³Tamâta ea kinzi munja simâte lâ tâi ilo, ande tâi isâu ḥana kinzi rârâni tu ma silâ pa Maro Kindeni ne ḥgua nia ḥinde. Aku Mateŋa ḥga Mateŋa Nianzi, kinzi rua kala mine nâ sisâu panzi tamâta rârâni simo ḥinde tu ma silâ pa Maro Kindeni ne ḥgua nia ḥinde tona. Aku i ḥinde uru isajona koipu ḥalae ne sajonaŋa nia, ande ipa ḥgua ḥana ipare nia panzi tamâta rârâni taitu-taitu, ikura vetâŋa ndia munja siveta ḥinde. ¹⁴Aku muli, Ḥineŋga itambiranzi Mateŋa kuku Mateŋa Nianzi rua sindue silâ pa yââ ḥalae ne mbââ ilo, nia ḥinde mira ndimoro ipipi lâ ikeno ilo ku imo kana nâ. Yââ ḥinde nde mateŋa ḥana ipâŋga muli kâ. ¹⁵Aku tamâta ea kinzi ḥanzi ḥandai ikeno lâ via ne pepa tini, ande kinzi ajelo sitambiranzi tamâta ḥinde rârâni sindue silâ pa yââ ḥalae ne mbââ ilo.

Maro Kindeni iveta samba wa tâno wasaseki sipâŋga

21 ¹Ḥineŋga naŋa amora samba wa tâno wasaseki sipâŋga. Samba wa tâno munjâŋa ḥinde nde sikâwa silâ marumbu lâ, kala naonzi tia lâ. Aku tâi kala nao tia lâ mine nâ.

² Ijinenga naŋa amora Maro Kindeni ne lawea sapâŋa, i ḥa tu Jerusalem lawea, andeta ipâŋga wasaseki. Lawea ḥinde nde imo kuku Maro Kindeni, aku ipile samba indue imâ. I ne siŋgâra ara ndo, itogo pakâeŋa taine isiŋga siŋgâra arara ku iluku ḥana ikai kaiwa tamâne kâ. ³ Ijinenga naŋa aloŋo sarawâŋa kaika tonge iyoka pa koipu ḥalae ne saŋonâŋa nia imâ mine tu, “Kala ḥine Maro Kindeni imo kunzi tamâta. I ma imo ḥgininzi, aku kinzi ma simo i ne ḥgu. Mao nâ, Maro Kindeni tamwata ma imo kunzi, aku ma imo nenzi Maro ḥalae. ⁴ I ma itare matanzi sulu piti lâ tamâta rârâni taitu-taitu matanzi. Kinzi ma simâte kilo tia, aku ma siveta kalo-kalo wa sita kilo, ande tia. Aku kinzi ma sikai nâna tonge kilo tia, ḥana tu zo muŋgâŋa ne vetâŋa rârâni ḥinde nde marumbu ndo lâ.”

⁵ Aku i ḥinde uru isajona koipu ḥalae ne saŋonâŋa nia, ande iporo mine tu, “Noko kuloŋo ḥga; naŋa apulia kelekele ndoni sipâŋga wasaseki ndo!” Ijinenga iporo kilo mine tu, “Noko ma kuŋgere ḥgu ḥine lâ pepa tini, ḥana tu ḥgu ḥine nde mao kanano. Ara ḥana tamâta rârâni ma kalonzi tawana ḥgu ḥine.”

⁶ Aku ipai naŋa kilo mine tu, “Kala vetâŋa rârâni nde ipâŋga marumbu lâ. Naŋani warakâŋgu amo muŋgani lâ, kala ma amo muli ndo. Tamâta ea irakoŋa ḥana lâlâ kâ, ande naŋa ma asâu papa i tu ma inu via ne lââ, lââ ḥinde uru isâko lâ lââ bwalika ilo. Aku lââ ḥinde ne kulu ḥana tamâta ma iko kâ, ande tia. ⁷ Tamâta ea kinzi sipole kazâŋa, ande kelekele arara rârâni ḥinde ma naŋa alanzî. Naŋa ma amo tamâta ḥinde nenzi Maro ḥalae, aku kinzi ma simo naŋa natuŋgu wukale. ⁸ Andeta tamâta rârâ ma sikai kelekele arara ḥinde, ande tia. Kinzi tamâta ea uru siruru kala sivea nenzi kalo-tawana, aŋga tamâta ea kalonzi tawana tia, aŋga tamâta ea uru siveta vetâŋa sakamao lâ Maro Kindeni nao, aŋga tamâta ea uru sipunzi tamâta pâta simâte, aŋga tamâta ea uru sipalulua tininzi potomule, aŋga tamâta ea uru siveta nzâmbé sakamao, aŋga tamâta ea uru sipare tukunzi ḥana sipaneanzi maro lajeŋa kâ, aŋga tamâta ea uru siporo ḥgu lajeŋa; kinzi tamâta ḥinde rârâni ma silâ pa yââ ḥalae ne mbââ ilo, nia ḥinde mira ndimoro ipipi lâ ikeno ilo ku imo kana nâ. Niani ndaina ande kinzi tamâta ḥinde nianzi. ḥinde nde mateŋa ḥana ipâŋga muli kâ.”

Yoane imora Jerusalem lawea wasaseki

⁹ Ijinenga aŋelo tonge imâ pa naŋa. Aŋelo ḥinde nde kinzi aŋelo lima kanajonzi rua ḥinde nenzi tonge, kinzi ḥinde muŋga sisâŋa kondo lima kanano rua kelekele sakamao ḥana izavarunzi tamâta kâ ikeno ilo. Aku aŋelo ḥinde ipai naŋa mine tu, “Noko kumâ, aku naŋa ma atula pakâeŋa taine pano, inani kala ma imo Lama kaiwa.” ¹⁰ Ijinenga Koroani Sapâŋa ipanjando naŋa ndo lâ, aku aŋelo ikai naŋa alâ tuu ḥalae tonge kulu. Tuu

ŋinde nde ikâki ilâ âta ŋinde. ɻinenga aŋelo ŋinde itula Maro Kindeni ne lawea sapâŋa pa naŋa, i ɻa tu Jerusalem lawea. Lawea ŋinde nde imo kuku Maro Kindeni, aku ipile samba indue imâ. ¹¹ Maro Kindeni ne walo kaika nde isinala lawea ŋalae ŋinde ndo lâ. Lawea ŋinde ne sinâla nde salaga kie tonge ndo, itogo mira kananjeti tonge ɻa mine “jaspa”, ne kulu ŋalae. Opopo, lawea ŋinde nde isalaga itogo nduŋgu mine! ¹² Lawea ŋinde ne ɻgumbi nde iŋge ikâki lâ âta ŋinde. Aku nzâla kawa saŋao kanano rua nde ikeno ɻgumbi ŋinde tini. Aŋelo tonge nde imandi io lâ nzâla kawa saŋao kanano rua ŋinde taitu-taitu. Isrel ɻgu kambwajenzi saŋao kanano rua simo, aku ɻgu tonge ɻa ikeno lâ nzâla kawa ŋinde taitu-taitu tininzi. ¹³ Lawea ŋinde ne ɻgaŋe ɻapa, aku nzâla kawa ɻato nde ikeno lâ ɻgumbi tini lâ ɻgaŋe ɻapa ŋinde taitu-taitu. Nzâla kawa ɻato nde keno lâ ɻgumbi tini pa mbwera kâ, aŋga nzâla kawa ɻato nde keno lâ ɻgumbi tini pa lâmbu kâ, aŋga nzâla kawa ɻato nde keno lâ ɻgumbi tini pa âta kâ. ¹⁴ Lawea ŋinde ne ɻgumbi nde imandi lâ mira ŋalaŋala saŋao kanano rua kulunzi. Aku Lama ne pâri-tamâta tonge ɻa ikeno lâ mira saŋao kanano rua ŋinde taitu-taitu tininzi.

¹⁵ Aku aŋelo ŋinde, inani kala iporo ɻgua pa naŋa, ande isaŋa tukâla “gol” ɻana iloe lawea ŋinde tava ne ɻgumbi wa ne nzâla kawa wa. ¹⁶ Lawea ŋinde ne ɻgaŋe ɻapa nenzi luandondo nde rege-rege nâ. Aŋelo ŋinde ikai ne tukâla ku iloe lawea ŋinde, aku lawea ne ɻgaŋe ɻapa taitu-taitu nenzi luandondo nde ipâŋga ikura nia mbuku 2,400 mine. Aku mine nâ, lawea ŋinde kala ikâki âta ikura nia mbuku 2,400 mine. ¹⁷ Aŋelo ne tukâla ŋinde nde irerege kuku kinda tamâta nenda tukâla ɻana taloe kelekele kâ. Aku aŋelo iloe lawea ne ɻgumbi tona,aku ɻgumbi ŋinde ikâki âta ikura “mita” tamâta ɻato kanano lima (65) mine. ¹⁸ Maro Kindeni iveta lawea ŋinde ne ɻgumbi lâ mira ara tonge, i ɻa mine “jaspa”. Aŋga lawea ŋinde ilo ndoni, ande iveta lâ mira “gol” nâ. Mira “gol” ŋinde nde zuzuli ndo, kala lawea ŋinde nde isalaga itogo nduŋgu mine. ¹⁹ Aku singâra arara nâ nde ikeno lawea ŋinde ne ɻgumbi duvi tini. Singâra ŋinde nde mira arara kie-kie, nenzi kulu ŋalae tina. Mira kananjeti tonge, i ɻa mine “jaspa”, ande ikeno lâ ɻgumbi duvi tini. Aŋga mira tonge nde ɻa mine “sapaia”, i tini geza-geza; aŋga tonge nde ɻa mine “aget”; aŋga tonge nde ɻa mine “emeral”, i tini kenza; ²⁰ aŋga mira tonge nde ɻa mine “sadonikis”, i tini ɻgere-ɻgere wa pâne ipu tutu; aŋga tonge nde ɻa mine “konilian”, i tini ɻgere-ɻgere; aŋga tonge nde ɻa mine “krisolait”, i tini yaŋâŋo; aŋga mira tonge nde ɻa mine “beril”, i tini geza-geza; aŋga tonge nde ɻa mine “topas”, i tini yaŋâŋo; aŋga tonge nde ɻa mine “krisopres”; aŋga mira tonge nde ɻa mine “haiasin”; aŋga tonge nde ɻa mine “ametis”, i tini ɻgere-ɻgere. ²¹ Maro Kindeni iveta ɻgumbi ŋinde ne nzâla kawa lâ mbote-mbote tonge, i ɻa mine “pel”, i ne kulu ŋalae tina. Iveta nzâla kawa taitu-taitu lâ mbote-mbote “pel” taitu-

taitu. Aŋga nzâla ŋalae ikeno lawea ŋinde ilo, ande iveta lâ mira “gol” nâ. Mira “gol” ŋinde nde zuzuli ndo, kala isalaga itogo ndunju mine.

²²Naja amora luma sapâŋa tonge imandi lawea ŋinde ilo, ande tia, ŋana tu Maro ɯjalaе Kindeni, i Walo Tamwata, kuku Lama rua, kinzi rua simo lawea ilo ikura zo zo. Mine kala tamâta sikura tu siwâŋgi sipanea kinzi rua lâ nia ndoni. ²³Aku kari ŋga nzimona nenzi wurâta ŋana sisinala lawea ŋinde kâ, ande tia, ŋana tu Maro Kindeni tamwata ne walo kaika uru isinala lawea ŋinde. Aku Lama kala imo itogo lawea ŋinde ne sinâla tonâ. ²⁴Tamâta ŋgu ndoni ma soka lawea ŋinde ne sinâla ŋalae ilo. Aŋga koipu ŋalaŋala lâ lawea ndoni lâ tâno kulu ma sikai nenzi mbaliŋa silâ lawea ŋinde ilo. ²⁵Aku nzâla rârâni ikeno lawea ŋinde ne ŋgumbi tini nde ma ikeno kawa maa nâ. Kinzi ma sisae nzâla kawa ŋinde, ande tia, ŋana tu kondoma tonge ma ikura ŋana ipâŋga lâ lawea ŋinde, ande ma tia. ²⁶Tamâta ŋgu ndoni ma sikai nenzi mbaliŋa wa singâra arara ndoni silâ lawea ŋinde ilo. ²⁷Andeta kelekele ndia ikeno muso lâ Maro Kindeni nao, ande kelekele mine ma ikura ŋana ilâ lawea ŋinde ilo, ande tia ndo. Aku mine nâ, tamâta ea kinzi uru siveta vetâŋa potomule wa siporo ŋgua laŋeŋa wa, ande kinzi tamâta mine kala ma sikura ŋana silâ lawea ŋinde ilo, ande tia ndo. Tamâta ea ŋanzi ikeno lâ Lama ne pepa ŋana via kâ tini, ande kinzi ŋinde nâ ma sikura ŋana silâ lawea ŋinde ilo.

Yoane imora via ne lââ tava via ne kâi

22 ¹ŋinenga aŋelo ŋinde itula lââ ŋalae tonge pa naŋa. Lââ ŋinde nde via ne lââ, aku isalaga ndo, itogo ndunju mine. Lââ ŋinde nde isâko lâ Maro Kindeni kuku Lama rua nenzi sajonâŋa nia kalo, ²aku irere indue ilâ lâ lawea ne nzâla ŋalae ŋgini. Aŋga via ne kâi nde imandi lâ lââ ŋinde ne pâŋga pwali rua-ruani. Kâi ŋinde nde uru ipula kananjo mbwani saŋao kananjo rua ikura mbwera taitu-taitu. I uru ipula kananjo ikura nzimona rârâni. Aku kâi ŋinde ne lau nde ŋana ivetanzi tamâta lâ ŋgu ndoni tininzi ara kâ. ³Aŋga kelekele ndia ikeno ara tia lâ Maro Kindeni nao, ande kelekele mine ma ikeno lawea ŋinde ilo, ande tia ndo. Maro Kindeni kuku Lama rua nenzi sajonâŋa nia ma ikeno lâ lawea ŋinde ilo, aku Maro Kindeni ne tamâta rârâni ma simo sipanea i. ⁴Kinzi matanzi ma simora Maro Kindeni nao, aku i ma injere i ŋa lâ kinzi tamâta ŋinde taitu-taitu ndamwanzi. ⁵Kondoma ma ipâŋga kilo tia, ŋana tu Maro ɯjalaе Kindeni tamwata ma imo tamâta nenzi sinâla. Mine kala wurâta ma ikeno kilo panzi kari wa “lamu” ŋana sipane nia kâ, ande tia. Maro ɯjalaе Kindeni kuku Lama rua ma sikai koipu ŋalaŋala ikura zo zo, ma simo mine ku simo nâ.

Yesu ne zo ŋana itaulo imâ kilo kâ, nde imâ ipâŋga laiti lâ

⁶Aŋelo ŋinde nde ipai naŋa mine tu, “ŋgua ŋine nde mao kananjo. Ara ŋana tamâta rârâni ma kalonzi tawana ŋgua ŋine. Maro ɯjalaе Kindeni,

ina uru Koroani Sapâŋga ilanzi ne ŋgua-tulâŋga tamâta, ande io ne ajelo imâ ɻana itula ŋgua panzi i ne tamâta, ɻana vetâŋga rârâni ipatea tu ma tini nâ ma imâ ipâŋga.”

⁷Aku Yesu iporo tu, “Zo mbwana-mbwana nâ, ɻineŋga naŋa ma amâ apâŋga.” Tamâta ea kalonzi tawana ŋgua ɻana zo muli kâ ikeno lâ pepa ɻine tini, ande kinzi ɻinde ma sindeka.

⁸Naŋa Yoane warakâŋgu alojo ŋgua ɻinde lâ, aku amora vetâŋga ɻinde tava. Naŋa alojo wa amora marumbu lâ, ɻineŋga apare tukuŋgu lâ ajelo ɻinde kie tini laiti, ina kala munja itula vetâŋga ɻinde pa naŋa. Naŋa atu ma apanea i. ⁹Andeta ajelo ipai naŋa mine tu, “Noko ma kuveta mine ndimo! Naŋa kala amo noko nuwala wurâta tamâta, tavanzi noko ninambwe ŋgua-tulâŋga tamâta. Aku tamâta ea kalonzi tawana ŋgua rârâni ikeno lâ pepa ɻine tini, ande naŋa kala amo kinzi tamâta ɻinde nawalanzi tonia. Noko ma kupanea Maro Kindeni simbo nâ!”

¹⁰ɻineŋga ajelo iporo pa naŋa kilo mine tu, “Noko ma kusilikana ŋgua ɻana zo muli kâ ikeno lâ pepa ɻine tini ndimo, ɻana tu zo imâ ipâŋga laiti lâ ɻana vetâŋga rârâni ɻinde ma ipâŋga kâ. ¹¹Mine kala tamâta ea kinzi uru siveta vetâŋga potomule, ande kinzi ma simo siveta vetâŋga potomule ndainani nâ. Anŋa tamâta ea uru siveta vetâŋga pinde muso lâ Maro Kindeni nao, ande kinzi ma simo siveta vetâŋga muso ndainani nâ. Anŋa tamâta ea uru siveta vetâŋga ara lâ Maro Kindeni nao, ande kinzi ma simo siveta vetâŋga arara ndainani nâ. Anŋa tamâta ea Maro Kindeni ipateanzi tu simo sapâŋga, ande kinzi ma simo sapâŋga mine nâ.”

¹²Yesu iporo ŋgua mine tu, “Miki kalongo ɻga; zo mbwana-mbwana nâ, ɻineŋga naŋa ma amâ apâŋga. Aku naŋa ma koa alanzi tamâta ndoni. Naŋa ma akatu kulu panzi tamâta rârâni taitu-taitu, ikura vetâŋga ndia munja siveta ɻinde. ¹³Najani warakâŋgu amo muŋgani lâ, kala ma amo muli ndo. Naŋa amo ikura zo rârâni, uru amo mine ku amo nâ. ¹⁴Tamâta ea kinzi munja sipua nenzi pasawaŋa luandondo kala sipâŋga pâne ndo, ande kinzi ɻinde ma sindeka, ɻana tu kinzi ma sikura ɻana sika kanaŋo ɻinde ikeno via ne kâi tini. Aku kinzi ma sikura ɻana soka pa nzâla kawa ikeno lawea ɻinde ne ɻgumbi tini, aku ma silâ lawea ilo. ¹⁵Anŋa tamâta ea kinzi uru siveta vetâŋga kaa-kaa sakamao wa, siveta nzâmbé sakamao kie-kie wa, sipalulua tininzi potomule wa, sipunzi tamâta pâta simâte wa, sipare tukunzi ɻana sipaneanzi maro laŋeŋa wa, tininzi mwasa pa vetâŋga laŋeŋa ku soka muli, ande kinzi tamâta ɻinde rârâni ma simo niaka ndo ɻana Maro Kindeni ne lawea ɻinde kâ.”

¹⁶Naŋa Yesu ao nanenŋgu ajelo imâ pa miki kalo-tawana tamâta lâ ŋgu lima kananomi rua lâ, ɻana i ma itula ŋgua ɻine rârâni pam. Najani warakâŋgu nde Koipu ɻalae Daviti ne Vâsa, aku naŋa nde Pitu Mboi ɻalae ɻinde uru ipane nia ndo lâ mbwale-mbwale kâ.”

¹⁷Koroani Sapâŋga kuku Lama kaiwa rua siporo mine tu, “Noko kumâ!” Aku tamâta ea ilojo kinzi rua nenzi ŋgua ɻine, ande ara ɻana i kala ma

iporo ŋguani ndaina nâ tu, “Noko kumâ!” Aku tamâta ea irakonja ɣana lââ kâ, ande ara ɣana i ma imâ. Tamâta ea itu inu via ne lââ, ande ara, i ma inu lââ ɻinde, aku ma iko tia.

**Yoane itu ŋgua kaika panzi tamâta ea siloŋo
ŋgua ikeno lâ pepa ɣine tini**

¹⁸Naŋa atu ŋgua kaika pa noko ea kuloŋo ŋgua ɣana zo muli kâ ikeno lâ pepa ɣine tini. Ambo tamâta tonge ma isenje ŋgua wasaseki tonge lâ ŋgua ɣine, ande Maro Kindeni ma isenje vetâŋa sakamao ndo ipâŋga pa tamâta ɻinde. ɭgua ɣana vetâŋa sakamao ɻinde nde ikeno lâ pepa ɣine tini. ¹⁹Ambo tamâta tonge ma imora ŋgua ɣana zo muli kâ ikeno lâ pepa ɣine tini, aku ma ikai ŋgua tonge piti, ande Maro Kindeni ma ikai kelekele ara saŋe i, kala i ma ikura ɣana ika kanajo ɻinde ikeno via ne kâi tini, ande tia. Aku i ma ikura ɣana imo Maro Kindeni ne lawea ɻinde ilo, ande tia. ɭgua ɣana vetâŋa ara ɣine kâ nde ikeno lâ pepa ɣine tini.

²⁰Yesu itula ŋgua pwataki ɣana vetâŋa ɣine rârâni kâ. Aku i tamwata iporo mine tu, “Mao nâ, zo mbwana-mbwana nâ, ɣinenga naŋa ma amâ apâŋga.” ɭgua ɣine nde mao nâ. Maro Yesu, kumâ ŋga!

²¹Maro Yesu ne wisi-wisi imo kunzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni. Mao.